

EUZKO GUDA-OÑETAN

Orduña - Baranbio aldean indartsu gudatu zan atzo

Arerioak egun guztian ekin autsan gure esiak eta gure lufaldeak artilleriz eta egazkiñez joteari, baña bere guraririk ez eban lortu. - Gure mutillak zigor ederik leporatu eutsen. - Bizkai'ko guda-oñetan ez zan joaldirik eta burukarik egin. - Iru gudari gure artera, paxistei igesi.

BIZKAYA'N

Egun baketsu ta masala izan zan atzo-
na Bizkaya'ko guda-oñetan.

Tarteka-marteka egin ziran joaldi arin
eta indargabeak izan ezik, hakerik ez zan
galdtu atzo egun guztian alderdi onetan.
Paxistak alderdi batetik jotan dabenean,

Pich y Pons, Gil Robles'en gobernu
buruakaren aldiari Catalunya'ko Genera-
litat'eko leinakari izan zana Paris'en il-
da. Jaun ofek, estraperluatzaz zerbait
ba-ekijan.

EUZKADIKO GUDA-ZAINGOAK ATZO GABEKO AMARETAN EMAN- DAKO AGIRIA:

Ipafalde gudoñak (Bizkaya)

Gaurkoan ez da izan ezer aipagaririk.

Erdiko gudoñetan (Araba)

Orduña-Baranbio aldean erasoaldi gogorra asi dabe etsiak goizean goiz,
artilleria ta egazkiñen laguntzaz. Gureak egoki gerturik, arerioaren asmoak
eten egin ditue, eta zigor latza leporatu gaitera.

Soldau bi eldu dira gure aldera Baranbio'n, eta beste bat Barazar'en, iru-
rok izkiluekatz eta su-gaziez.

Egoaldoko gudoñetan (Burgos)

Dzer ez.

Egazkiñak

Bayona ta Bilbao bitartean dabilen bidai-egazkin pantzetañari, basati an-
tzean eraso dautse paxisten aginduetara dabilen egazkin alemanak, eta pan-
tzeñak egazkinaria eta ibiltari emakume bat zaurituaz.

Bilbao ingurutako solo batan jasi beara izan dan egazkin ofek.

bestetan indafik izaten ez dabela ikasi ta
jakina da.

Ora, atzo be goizetik Araba aldean
eta Burgos aldetik jotan asi ziralako, Biz-
kai'ko guda-oñetan ez eban zirikari ibilte-
ko gogorik euki, tarteka ta aldirika jo-
aldi txikiak eta arinak eginen ausatu zi-
ranaren.

ARABA'KO GUDA

-OÑETAN

Dima-Yufe aldean, auzeragoko egue-
ñako joaldien ondoren arasegun egon zan
bakeak susmo txarra emon euskun eta

joaldi barien bat egiteko gertuten gibilko
ere zan bilduta gugaz jauretu zan.

Bildut ofek bere afazioa eukan, atzo
ikusit izan gendunaz.

Goiz-goizetik asi zan joaldi indartsua
egiten Orduña aldean eta Baranbio'n.

Beste guda-oñetan lortu izan ez eban,
alderdi onetatik lortuko eban ustetan jati
ta joaldirik eginen asi ba'zan, ofek dago
arerioa

Gure gurariak argiro erakutsi eutsen
zenbalerano gertu dagozan berari eutsi ta
eragozpenak ipinteko gertu.

Artilleriz eta egazkiñez gertatu zituz
joaldirik arerioak. Aspaldion eginen da-

ben lez, artilleriak etenbarik eta sutsu
jardun eban gure mendiak usagatzan.

Egazkiñak laguntzaz edefik eskiñi eu-
tsen. Paxisten joaldirik, euren dabilen
gurea gizotena barik emakumea dala esan
izan dabena, guzuzik ez dabe esan.

Atzoko joaldirik be makinak egin zit-
tun eta gizonak erabilten auzartu eban-
tan, makinak bide agertuta eukala ueste
izaten eban auzeta auzartzen zan.

Okef eta kaltegarri urten eutsen osatit
ustok. Goiz guztian eta afatsalde osuan
gure mutillak zindoki ta kemenex eutsi
eutsen arerioaren joaldirik. Eutsi bakarik
ez. Arerioa bere esietatik urtetan asten
zan ordukoze, gure mutillak roiak legez
agertzen ziran arerioa auzitu ta bifikuta
lagateko asmotan.

Gudarien gurariak ondoren onik iza
eben.

Arerioak aleginak-alegin egin azen, ezin
izan eban gure mutillak euren tokietatik
kanpora jaurti ta berak ueste eban auz-
rakadarik egin.

Joaldirik joaldi, ekinaldi gogor eta
tatsuen ondoren, gure mutillak nekututa
edo jota egongo ziran auzeta artzua eba-
netan be, ez yakun olakorik gertaten eta
ofela asi-ala atzera egitera beafuta aur-
kitzen zan. Eta ez osorik, erdiz-erdi ta
lagun asko bidean lagata baño.

Atzoko joaldirik ez eban ondoren
onik atara, beste guda-oñetatik atara izan
ez daben antzera. Gure gudariak, auz-
bat, bide koskor bat atzera egitera lea-
futa aurkitu ziranen, orduantze eruan
eban zigorik andiena, gure mutillen atze-
artzeaz zaintzen egozan atze-aldik, guda-
riak mende artu zituelako ta suz bete-
to zoria izan ebelako.

Ora ezer lortu barik, gizonak-gizon
taga beaf izan zitun mendian arerioak eta
beste asko tatafex altzau osategietara
eruateko.

Inglaterra'ko ordezkari ospetsua, Mr. Antony Eden jauna Latera Batza'ko jar-
regira zuzentzen beste ordezkari bat lagun dauka. Zer urtego-ete gaur Batza
ofetatik gure guda madarikatu on buruz?

Iluntzean, zigor onek minduta beaf ba-
da, ez eban joaldi ta buruka-gogorik
agertzen arerioak eta gure mutillak esiak
egin eta gogortutari ekin eutsen, atse-
denik artu barik.

BESTE GUDA-OÑETAN

Ez gendun ezer oartu beste guda-oñe-
tan.

Kañoak beti legez erabili eban dun-
botza izan ezik, bake-eguna eritxi yakun
alde guztietan.

IRU GUDARI GURE

ARTERA

Joaldirien gogortasunean, burukaldirik
bizienak eginen drantetan gure artera gu-
dariak agertzen paxistei igesi egin ondo-
ren, pozgarri ta itxaropentsu yaku.

Paxistak ez dabela zorianik euren ar-
tean agertzen dautseue igeskadok.

Atzo iru mutil gazte etofi ziran gure
artera arerioari igesi egin ondoren. Ba-
ranbio aldetik bi. Beste Barazar'dik.

Inurak armaz eta su-gaziez beaf lez
orniduta etofi ziran.

EGAZKIÑAK

Egun gogoangaria izango da atzokua
be egazkiñen edestian.

Mendian, bereziki Orduña ta Baranbio
aldetako buruketan, lanik eta parterik
artu eban alemaniarren egazkiñak.

Bontak-bontak jaurti zituen alde onetan
gure gudariak atzeratu ta ikilidutoko as-
motan, baña onik atzerarik ez eban egin.

Guda-atzetako efietara be osterat batzuk
egin zitezuan egazkiñok. Ondaretan bota
batzuek jaurti zitezuan. Jakin dogune-
tik ume bi il eta emakumeen batzuk
zauritu zitezuan.

Bidari lez dabilen frantzetar egazkiñak
jazorikua beste ofialde baten irakuti al
izango dabe irakurleak.

Sendia-kin ametsetan

(Ikusten d'au goizean-ren)
crestak-in.

Ez nazue onizuten abesten
emazte ta sendi maite,
alai xamar emen gaude.
Egun batzuetan egon oi naiz
tamal zuetaz orotzen,
alta atebaz oldozten,
semekuaikin joansten
askotan naiz ni esnatzen.

Ene senditxo maitia:
banatu gindun alia
laistef liteke auzia;
guda urtea osatzerako
nai genduke batzia.
Zehen edef dan pakia!
Ludia balaj jaustia
ene Jaun-goiko maitia.

Aguf aila ta senditxo,
zuen seme ta aitaxo
ez da egon inoiz mintxo;
berdin sendiko geran guziak
osasunez danak oso,
afoz, garbantzo ta ogi
jaten bai demu uari,
ura deguda erari.

ZULO.

Arana eta Egia'tar Iñaki-gastia

"IBAIZABAL"

Gudaloroko buruzagija

(G. B.)

Atzo, 1937'gko. orila-26'gafenan, goxaldian, Bilbao'ko Gexo-Etxian
osakuntzea egiten egozala, Ikurtun Deunak eta Doipuru
-onespena artu ondoren il zan.

EUZKO - ALDERDI JELTZALIA; EUZKO-GUDAROTZTEA; ARANA'REN ALARGUNA DAN MARTINE, BERE AMA; ELIXABETE,
JONE, MIREN ETA JERONIMA, BERE ANAI-ARREBAK; ALONSO-TAR MIREN, EZKON-ARREBA; MARTINE BERE LOBEA TA ENPARAU-
KO SENDIAK ADIZKIDIEI ESKATZEN DAUTSENA DA:

Idakua gogo-aldez otoi egin dagijela. Eta gaur, afatsaldeko ZORTZIRETAN Portugalet'ko Batzoki'
tik uri aretako ildegira ixango dan gonpu-eruatara eldu dagixala, balta barikuan, ila onen 28'gafenan goxeko
ZORTZIRETAN Portugalet'ko ertxan donan idakua gogo-aldez ixango diran ifletetara be, onakuetan oi-dan
eskara irabaziko dabe-la.

BILBAO'KO izpafingiak

"Euzkadi"

Guda-tramankulubak gizonak baño lan geyago egiten dabela diho oraingo guda-
era bati onetan. Ondinor urte gutxi di-
raia, guda-tramankulubak onetik, ezagutu be-
ez ei-ziran egiten. Guda-tramankulubak
egiten dala, bafiz, urte ta basurijak
deusestu ta guda-atzietjak ondutubeko ba-
ño bestetarako ez eida. Guda-era onegaz,
bafiz, gudarjien adonia kikilduten ei-da,
gizonaren inda guda-tramankulubaren in-
daren ondan deuseztuta geratuten da-
la-ta.

Mola'k Bilbaoren auzka egiten dauan
gudarjia onetan ikusi izan denez, baña,
euzko-gudarjien adonia kikilduterik ez ei-
dabe lotu izan doistafin guda-tramanku-
lu bafizjok. Goiko ta beko tramankulubaren
eraso gogorari, adonetik adonietaz eutsi ei-
dautse ta eusten ei-dautse euzkotat guda-
ri trebe ta adonietubak.

Euzko-gudarjien adonia sendotuten dau-
ana, euren abeti mafasuna ei-da; aginta-
rietik dautsen lotse, guda-atzietjak ikus-
ten daben laguntza-bidia.

Ea onetarako izan be izan bida dala
diho, bestelan, ba, alatuako adonietubak
gudarjiek ez ba-lira, guda-tramankulubak
onenak eta geyen daukazanarentzat izan-
go ei-litzake gurendea.

Baño ez ei-da ofetara. Eta egi ad, gu-
darjia onetan argi baño argijago ikusi
ei-dogu.

Guda-izkilubak guda-tramankulu bafi-
jak, bilduragijak ei-dira gizonen eskubet-
an. Bere eskubidiak aldeztuten guda-lan
daratuten dan etjarian adonia ta loemena,
baña, aldintsubaguk dirala diho.

"Tierra Vasca"

Ginebra'ko gizonetan gure aldeko zuz-
tut-xinparten bat urtego dala uste izan
tik, atzietuta bafizjia dala diho. Ginebra'
tik, gure, ezertu be egin izaron gelaika
osaten dau. Eta egi au buruz ikusi bafi-
gurendea, atzietuta bixi izatia bijozdun
gizonena ez dala-ta. Paxiotafak gentza
aldeaz erakusten daben amuzioja, gure
obeto atzietutako erakusten dabela zinu-
tuta bixi bafiz ei-gara.

Euzko'ko maxindea Lenin-aldeaz egi
amafutan aurkitu izan zanañ be, lenin-
darak atzietutako amuzki ori, argi ikusi
ei-zan. Lenin'en adimena argia be argia
izan ei-zan, baña. Eta adimen argikua
izan zalako, bakaldarak erakutsi izan eus-
tan amuzioja jaramonik be ez ei-eutsan
egin izan, gurendean galufarño eldu
afian maxindeari ekin baño. Eta alantse
lotu izan ei-ebeñ gurendea. Beste-
lan, bakaldarak erakutsi izan eusten amu-
kijari abia zabaldu izan ba-lutse, gal-
duta ei-egozan.

Ginebra'ko gizonakandik ezer itxaron
ezin gekiena, Etiopia'ren antzikerian ikusi
ei-lekhe. Ginebra'ko gizonak, orduban
be, Mussolini'ren guda-erak igun eragin-
da, Etiopia'ren alde agertuten zifala era-
kusten ei-ebeñ. Italia'k, baña, Ginebra'ko
gizonen iguitari jaramonik egin ez da,
Etiopia'ri olda-tuten ekin ei-eutsan. Eta
jo ta jo, Ginebra'ko gentza-zalaki bafike-
tan eragoyen afian, Etiopia gaxua Mus-
solini'ren empe zofoztetan jopututa geratu
ei-zan.

Eta Euzkadi'ri be, Ginebra'ko gixone-
tan gure ustia iminita gudarjia bertan-bera
beten asiko ba-gintzake, asi, Etiopia'ri ja-
no yakana jaxoko ei-litzakio.

Gudea asmatu izan ebana, orafino,
donokijaren baño gaxotzietjaren urago
aurkituko da. Gizonak asmatu ba-ga,
gizonaren asmatenak asmatu al leiki-
anik kaletzietjara be, beraz, gudea dala
egan getke. Gudean gaxua on bat ez
da ikusten. Txarraf, bafiz, edozeñbat.

Gizonaren asmatenak asmatu dauan
guda-tramankulubak kaltegeña, egriz-
jia dala bayestu leike. Axian egiak
ibili dabilan egazkietari estjak iminita
gaxua da, bafiz. Gaxua baño gaxagua,
bide gaxiak zabalak daukazan adieri
estrik iminitik ez dago-ta.

Egazkietak edonora eitzen dira, bafi-
z, Euzkadi'ko ez dago bide okofik,
es da lur-jauririk be. Alde bateruntz
igituten dala naiz besteruntz igitu.
egazkietak bide gaxiak idoroten dauz
bardin: jau ta zuzen.

Guda au buruz gaxua audijak en-
tuten dira, Guda onan amaya beriaia
izango dala diho batzuk. Beste ba-
tazuk, ostera, Mussolini ta Hitler Espä-
ña'ko gudaburubak lagunduten asper-
tuta dagozala-ta, onimiz bidaldut ebe-
tan gudarjiek aruntz erusteak, agin-
daba emongo dabela, esan dabe.

Ezan dabezanolik eta esango dabezan-
olik egijak ba-lira, guda onetik onan
amaya laster izango dala, esango geu-
ke, geuk be. Gentza-anotz orfiek egijak
izakio, baña, beste jaxolunolik dau-
kez auzka: doistafin egazkietak egu-
noro egiten daukubean gaxotzietari-
lek.

Ginebra'n gentza - aldeaz onako ta
alako gaxua politak ogutzen ditudu-
ben afian, emen, Euzkadi'n, doistafin
egazkietak kalliat-kaite egiten ditudu-

"Lan-Deya"

Ginebra'ko Lanji-Batza gure-izolatat
esten dau. Abisima'ren ondamendia eze-
tu izan ebana be, axe izan ei-zan. Eta
España'ko Efkal-jauritarjia guda-izki-
lubak ukatubaz doistafin gudarjiei
España'ko bida ezeitu izan dautseña
be, axe, Ginebra.

Paxiotafin gureizko zabalgundari ja-
ramonik-jaramonena egiten yakun tokia
ei-da Ginebra. Kistafin uskutuzat atze-
-atze dagozan egitenik batzenak egi-
izan dabezan paxiotafak, euri ondo ya-
tofen zabalgundia egiteko mahomontia-
kañoluk gurutze gora jasota ikusia
naikua izaten ei-yake Ginebra'ko gizonai,
paxiotafak egiten daben gudea uskutuzat
aldeko gudea dala zinuista ta egizkotat
oneteko. Egi, baña, beste gaxurak ei-
da: paxiotafin egazkietak egiten dabezan
kalliat, guda-atzietjan bixi ditan eba-
kume, agura ta umetxubalen egiten daba-
zan erailketa ta basatkeriak, Ginebra'n
gurendari arteta gura ba-dogu, lenengo
berton urten bafiz ei-gara. Geuk gurez
irabazitako gurendea ixango, ei-da onurik
geyen ekañko daukuzana be.

"Euzkadi Roja"

Santander eta Asturias'ko komunista
Euzkadi-aldeaz agertu izan daben agiri
baten bafiz emoten dau.

Paxiotafin adetik aitu al leikian zi-
gotik-azigona, Euzkadi'ren bizkat-gane
jauzi izan dala diho euen agirijan. Pa-
xiotafak Bilbao aitu gura ei-labe, Bil-
bao'k daukazan aberastasin gaxiak Ita-
lia ta Alemania'ri emoteko. Baña ez ei-
dabe ori jaxituko, Bilbao paxiotafena
ifioz ez ei-da ixango. Euzko-gudarjiek,
Bilbao'ren aldeaz erakutsenak ei-di-
ra. Euzkadi'ko lendarjia, bafiz, gure-
ndez oien zuzentzietari arduratubena.
Eta gaxiuzan arte eginkio burnizko esia
apututa auferatuko dan paxiotafik ez ei-
da jayo. Euzkadi azkatuko daben ordez-
ko gudarjia, beriaia asiko ei-da, bafiz.
Eta Santander, Asturias eta Efkal-guda-
rozie gaxiak be, euzkotafin aldeaz jagi-
ko ei-dira.

"El Liberal"

Zugazgoitia'k Valencia'ra eldu daban
izpafingiarjia bateri egin izan dautsan
azalpen mamia agertuten dauku, jaur-
lar-altsen onen itzak, aldi onetan, gar-
tan audia ei-dabe. Bilbaon jaxoten dan
guda-jazokun gaxia ikusi ondoren Valen-
cia'ratu izan ei-da, Zugazgoitia. Be-
raz, Bilbaon paxiotafin eraso gogorai
eutsi ta bafiz daban atzeruntz eragiteko
zer bafiz dan be, altsen ofek ondo ikusi
izan ei-dau.

Gudarjia eutsi, ta Mola'ren gudarjia
atze-atzeka iminita bafizjok dirala esan
ditan tramankulubetan ba-godo paxio-
tafai atzeruntz eragiteko gaxia, tramanku-
lub orfiek aldi asko igazi baño lenengo
ixango doguzalaku agertu ei-dausku Zu-
gazgoitia'k.

Eta guk, aren itzetan, uste osua izan
bafiz dogula diho, asken-bidi au inor atziet-
tuten bafizko aldia ez dala-ta.

ANDIK ETA EMENDIK Roosevelt, gaisorik.-Desarmeko batzara larunbatean egingo da.-Negus'ik ez da juango lateñ batzaren batzarétara, beragan sinismen guztia galdu dabelako. -Egazkinlarien ibillerak. -"Auturik ez; bake billa ba'za-biltz, erdu Ginebra'ra", dirautso izpafingi batek Alemania'ri.

ALEMANIA'KO JAZARPENAK

Berlin.-Alemania'tik artu ditan
izpafak dihoenez amaf protestante
abade detenidu ditue. Geinak itzal-
diak esan ondoren atxilotu zituezan.

Ori dala ta Alemania'n asafe biza
sortu da, jazarpenak-jazarpen diar-
delako Hitler'en jafaitzaleak.

DESARMEKO BATZARA

Ginebra.-Desarmeko batzordea la-
runbatean batzoko da. Egun ofetara-
ko Batza nagusiak bere batzarak
amaituko ez ba-leukez, desarmeko
batzara datofen asterarte alzeratuko
litzake.

NEGUS'EN JOKABIDEA

Ginebra.-Negus'ek idazki bat egi-
dautso Lateñ Batza'ko idazkariari
adieraziaz ez dala juango Lateñ Bat-
za'ren batzarétara, Batza ofek ezer
loru ezin dabela ikusten dabelako.
Idazki ori ofela izanagaitik, Etiopia'k
Lateñ Batza'ren bafian jafaituko da-
bela uste da, irala'rarie beintzat.

PAXISTAKERIAREN AURKA EBILAN BAT IL

Colonia.-Otto ffron il dabe agin-
tariak, paxistakeriaren aurkako la-
nelan ibili zala adieraziaz. Bera lte-
ko burua kendu eutsen, auzkora ba-
legaz ebagaz.

TAHELMAN'IK EZIN IKUSI

Paris.-Tahelman ikusteko asmu-

tan Berlin'era juan ziran Sorbona'ko
iru osagileak ezin izan dabe euren
guraririk bete, Zuzentza ta Zabalkun-
deko arduradunak beaf eben baimen-
ik emon ezentelako.

DORÉ ETA MITXELENE EGAZKINLARIAK

Shanghai.-Doré eta Mitxelene'k
Paris-Tokio osterea egiten darduen
egazkina egazkin zelain jaxi zan
alzo eguerdian.

Jente asko zan egazkietari itxaro-
ten eta egazkinlariak txalotuan izan
ziran.

Egazkinlariak, egazkietaren kalle
txiki batzuk konpundu ondoren, ba-
rrio igo ziran afatsaldeko lau ta er-
dian. Tokio'ra bidea artuaz.

Gorg igo aufetik, Doré egazkina-
rik esu eban itxaso zeaf igaro beaf
dituen bi mila ta laurun kilometro
goraberririk barik egiteko ustea da-
bela.

Tokio'n jente usari zan egazkin-
lari ospetsuoi itxaroten.

HAWAI UGARTEKOAK ESPANA'RI LAGUNTZEN

Washington.-España'k efi onen
daben ordezkeriak karta bat artu dau
Hawai'tik, España'ri laguntasuna es-
kini ta agurik beroena zuzentzen.

Onelaxe diho idazkietak:

"Diru anu bafiz bialtzen duazu-
u Madrid'en aldeaz emoteko eura
paxistakeriaren aurka dagian luga-
gaitik. Gazte aldra bat gora, España'
paxistakeria menderatu beaf dala us-
te dogunak, paxistakeriak eiten di-

tuzan basatkeriakaitik. Gora espa-
ña' azkaltasuna! Gora Frente Popu-
lar'eko paxisten aurkako gudarjia!"

ROOSEVELT GAISSORIK

Nueva York.-Roosevelt, Lateñ
Batuetako lendarjia gaiso dago.
Gaisotasuna gogora ez dan afen, bere
etxera sartu da, osagileak olantxe
agindu dautselako.

EGAZKINLARIEN IBILLERAK

Moscu.-Pignelli egazkinlariak ibi-
lera zarafatu bat egin dau orafarie
berak eginda eukan osterarik arine-
na gairuaz. Ibileran baten 1.340 ki-
lometro egin ditu amaf ordu ta oge-
labost minututan.

FRANTZIA'KO IZPAFINGIAK

Paris.-Frantzia'ko izpafingiak
Erakusketa Nagusiko eritxiazta eta
erfarteoko egoeriazta idazten dabe.

L'Ordre'k, Erakusketazta itz
eginaz, diho: "Garaipen osua da"

"Le Petit Journal", en ustez, Era-
kusketa oraindik amaitu barik ego-
naren, arifafia da eta Paris'goratuko
dabena.

"Excelsior", ek ostera idazten dau
makal jao dan seme baten antzera
maite dabela Erakusketak.

"L'Aube", "Ez dagigun aspean
erabili, Gurea da ta gure odol berbe-
ra lez maite beaf dogu.

"Le Matin", ek bakea eskaltzen dau,
Ikuskarientzako gafatzik egon ez de-
din.

"L'Oeuvre", k alata daitzen dau-
tso. Baña ez mila ta egun bateko ala-
tza, gau bateko baño.

"L'Homme Libre", k efi - arteko
egoeriazta idazten dau. Alemania'
taz jardutean diho: "Ez diskutidu
beaf. Bakerik gura ba'dozue, etofai
Ginebra'ra."

"Excelsior", ek Aurio'ek aldundian
eginkio itzaldien aitzakiz, jaun
ofek etia nasaltze gura leulela di-
ho, diputaduak nasaitu ditun antze-
ra.

Schacht'ek Paris'era egin daben
ostereari ikutuz, "L'Echo de Paris",
ek idatzi dau, lafegirik ez uste izat-
eko gizon ofen ifibarean eta Ale-
mania'gaz bat egiteak mempektasuna
agertuko leulela.

KANPORA JAURTI

Montevideo.-Uruguay'ko gober-
nuak kanpora jaurti dau españa' or-
dezkaria. Ordezkaria au paxistea zan
eta Ordezkarizatik ez eban urten
nai. Mexiko'ko ordezkaria jautetu da
oraingo españa'faren auzietaz.

ERAKUSKETA NAGUSIA

Paris.-Atzo goizean sabaldu
Erakusketa nagusian Alemania'ren
etien, Schacht jauna izan zan zabal-
kunde onetan.

YUGOSLAVIA'KO EREGEA

Paris.-Pauk printzinea, Yugoesla-
via'ko egega eldu da efi onetara,
frantzeta politikoez jardunaldiak
egiten.

Kaleko marmara OROITZAPEN BAT: Gandasegi agurgaria

Udazkeneko egun zoragiatik ziran.
Eusko-landak lore usia zerion.

Lanari otzoka ari zitazkion neka-
zariak sorban.

Gipuzkoa'ko uri euskaldunenetako
baten kaleak, gazte alai biotziduez
galgalka zeuden. Gudarjia edo...

Ludak diuzan otzietze aipatue-
netako batean, otziet-eskialaren ordez
gudalburutak entzuten ziran ala-
beafez.

Eta berta xamar, guduketan ari zi-
tazkizun gizonak, Batelik, gu; beste-
tik, betirako ondutu nai ginduzte-
nak...

Azpeti dek efi au irakurle. Gero,
Loidi'ko etxe-deuna.

Genizuan guzia gudarjia eskeintzen
asiak gintzazkizun. Eusko-lurra odolez
gorritzen asia zan.

Gaur bezelaxe, auxe zan ondutu
nai ginduztenen lelo-maitteña: munda
zeur gure txarkeri eta okerludak
bafietazea.

tu non, antxe omen ziran gaxiaka-
ri guziak.

Gizartelek omen gitan.
Etsia sarturik omen eukuan gure
baitetan.

Ziranak eta etziranak leporatzen
zizkietuen.

Zeñen egi borobilja arako esatera
arenal Gudaitan on diralaizkio gu-
ziak alegia.

Bein bitartean, maiteki zainduaz
genukan gizon bat. Gure iritzi ta el-
buruei buruz etzizun noski on aundi-
rik egin. Eskola-zafekoa izaki, etza-
kuzan guregan on asorik.

Ez genkusan, ordea, gizon onen-
gan, gizona bakarik. Guretat itzal-
gari dan beste zerbait genkusan be-
rarenagan: artzala, anima-artzala, ele-
iz-gizon agurgaria.

Eleiz-gizonaren solfa alabeatez
rean zalarik, bere gogoa guretik
kanpora zebilela bagenekigun ofan-
tik. Guda egiten ari zitazkizun
artean ain zuzen ere.

Guretik, suzko-esiaz beste auz-
zizozkion begiak...

Ona gure txarkeriaren azafan bat:
eun batez, bide-ufatzeari eraso ge-
nion. Bideko zaxtrakak kentzeari.

Eleiz-gizonaren igaro-bideak presta-
tzeari.

Gure txarkeria auferago joan zan.
Beste egun batez, suzko-esiaz beste
aldean utzi genuan ei'iz-gizona. Ez
genion ezertxore eskatu, bere ones-
pena izan ezik. Lurñan belaunikatu-
rik artu genun bere Jaungoikozko
igurtzia.

Ona eman Gandasegi Gongolain
agurgariaren bidez-zati bat.

Egun oietantxe jaso diuzgu bere
liberia.

Eta faxiozaleak auxe esan dute:
guk eman genizkion naigubak bide,
guk egin genizkion irainak bide il
dala eleiz-gizon agurgaria...

Jaungoikoa opaitu gaitza!
Bein bitartean, itufitxoteko ura
efekalxoetara dila: efekalxoia ibale-
ra; ibai, itxasora amilka; eguna gau-
aren bila; eta bizitza, eriotzaren
bila...

Donosti Buru Batzara

"Kizkitza",ren (G. B.) idaz-lanak
argitaratuko Donosti-Buru-Batzar as-
moa biterik, zabaldu ta dagon arpi-
dearen jarripena.

Oraindanoa	4.854
Lafanaga'lar Jokin	5
G. R.	3
Muxika'lar M.	1
Muxika'lar K.	1
Muxika'lar L.	1
Muxika'lar O.	1
Muxika'lar T.	1
Olaizola'lar Kaudentzi.	2
Olaizola'lar Karmelo	2
Olaizola'lar Josebe	2
Olaizola'lar Pilare	2
Arizmendi'lar B.	5
Olanofar T.	5

Txiristadak

Protestanteak Euzkadi'n!

Ezenkien?

Paxistak adierazo dabe munda gu-
tira. Euzkotat umiekaz Inglaterra'ra
juan ditan abadeak protestanteak izan
ei-dira.

Nafu lodia beaf da ofetarako. Eta
paxistak papardunak baño azal gogoi-
ago dabenok nok ukatu, mutxariak
baño odol gitxiago ba'danke be?

Euzkotat abade katoliko gaxu ta
garbiki, paxistak protestanteak de-
tzen dautse.

Katolikotat etsiteko masoi izatea
beafeko eta da, Queipo ta lagunak
izan ditan eta ditan antzera?

Euzko abadiak aspaldion irain eta
deitan ugari egiten dautse paxistak.
Kopereñ bariketak etenbakuak di-
ra. Auferantzean guref esantziak
"euzko abade batek baño guref go-
yago dihozu", esan bafiz ei-yakoe.

Queipo, katolikotat katolikoenak
esan dau!

Queipo, egieren giltzdu bakarik!
A, a, a, ardo gofi napafal!

Euzko abade talde bat Vaticano'n
dago, eleiz agintariak gure jokabidea
ta paxisten basatkeriak agertzen.

Vaticano'k itzik egingo eta dau?
Itzik egingo ba'dau, gurefetan egi-
go dau.

Queipo'k itzagi dau.

Nor da, ba, Aita Santua eta sein
dila eleiz agintariak, gizezte zuzentza
ta auferantzearen giltza daben es-
paña'k nultafin baimen barik itz egin
al izateko?

EUZKO MENDIETAN Il diran napartañak

Gure mendietan paxisten alde gu-
datuten il izan diranak asko dirala
safi esan izan dozu. Idakoen artean
euzkotat ugari ikusten ditugu izene-
tirik. Iruna'ko izpafingiak irakuriaz
egunero biltzen dogu eteskada an-
diren bat euren izenekaz.

Orain diuzan izenak "Diario de
Navarra",n artan dira. Euren ar-
gazkiak il onen 17tik 21'ra bitarteko
zenbakietan ageritu izan dira. Ara
izenak:

Sarres Aldabe'lar Kepa, Arapiles'
ko teniente, Durango'n il zan. Ar-

tieda Imaz'daf Joseba, Etzebari-Ara-
nazarra. Vallejos Zabala'lar Jon Ja-
ber, Sangotza'koa. Jubilar Sanchez'
dafi Mikel, Aibar'koa. Galar Labiuno'
dafi Tirtsa, Artajona'koa. Martinez'daf
Martín, sarjentua. Bejarano Aramen-
dia'lar Kepa, Inkiñeruetako sarjentu-
a, Aloz'ara. Afetxea Irigoyen'daf
Joseba, baztandak. Barberena Eli-
zondo'lar Alesander, Orbaizeta'koa.

Lesaka'ko Ordoki Etzebeñ'lar En-
dika. Rico Aldabe'lar Bernarta, Es-
parza de Galar'koa. Ramirez Munie-
ta'lar Joseba, Piedramila'koa. Can-
celo Tejero'lar Josu. Oses Campo'lar
Saturnin. Iñafaz Zabalat'lar Gerarta,
Nagora'koa. Narkus eta Irujo'lar Je-
ronima. Rubio Lanaz'daf Joseba,
Marco Maijo'lar Jagoba. Murillo Bai-
goñ'lar Jon, Senosiandak. Goni'lar
Martín eta Pantzeka, Iratzo'kuak,
unaiak. Afaras Gastes'lar Eukeni,
Olza'koa. Berasain Sorondo'lar Luki,
Beratara. Lopez Etzaf'lar Imanol,
Noain'koa. Iñare Anorbe'lar Galzka,
Lodosara. Nuñez Lanaz'daf Melchor,
Lozau'koa. Gil Soriat'lar Pascal. Aia-
ka'daf Balentin, Irurra'koa. Goyare
Azkoll'lar Joseba, Otxagabina'koa.

Aramendia'lar Efoke, Aramendia'koa.
Perruay Guille'lar Joseba, Sango-
za'koa. Teresa Frías'daf Paul. Mel-
dafa. Etzebeñ'lar Efo'lar Pirmin, In-
buluzketa'koa. Lafoz'daf Joseba, San-
gotza'koa. Egea'lar Gotzon, Falces'
koa. El Cid Acedo'lar Peli, Mendi-
goti'ara.

Goti'ara Torres'daf Juli, Lerin'koa,
Jimenez Balduz'daf Jelen, Peralta'
koa. Rada Goni'lar Josu, Berbinzana'
koa. Afondo'lar Godofredo, Berbin-
zana'koa. Sangotza Jangre'lar Joseba
Mirena, Sarasate'koa. Felipe Tolosa-
na'lar Josu, Irurra'koa. Larunbe La-
faya'lar Bonipagi, Subiza'koa.

Euzkadi'ko guda-onetan paxistak
eura fragarten daben lez odolik luru-
ri barik auferantz egiten dabela gu-
rurauten daukue, irakurle, goiko
ilen izen onetik.

Euzkotafak ainbeste jausten dira-
nean, zenbat izango eta dira erbes-
tetarak, atzetiketez beleta guda oin
guztitan dagoanetan, eta atzetiketez
izanda aufetik biltzen dituenak?

ATZERRIKO IZPARRAK

Erbestetar gudariak euren erietara biurtzeko asmotan

Alvarez del Vayo'ren eskabideak uste baño arera obeagoa izango dau Ginebra'n. Ingletera'k ez dauka armarik saltzeko eta Egipto'k Txekoeslobakia'n erosiko ditu. - Baldwin, agintaritzako azken - egunetan. - Euzko ume batzuk Mexico'ra. "Normandie"ko itxas-gizonak opor. - Beste izpañak.

Autuka - mautuka

Roosevelt'ek ezer lortuko ete leuke izkilluak uritzeko batzar batera deirik egingo ba'leu?

Washington'go Latefi-Idazkaritza'n, Europa'n izkilluak gitxitzeko gogo gitxi dagola uste dabe

ZEINEK BALNO ZEINEK GUDA -IZKILU GEIAGO

Washington. — Guda-izkilluak gitxitzeko gogo batzar aundia egiteko ustea dauka Roosevelt'ek eta Batzar asmoa dala-ta, Roosevelt'en ordezkari batek Mussolini'kin jardunaldi egin dau ta Roosevelt'ek guda-izkilluak gitxitzeko batzarerako deia egin-go ba'leu, batzar ofetan zerbait lortuko lukeela adierazo dau Mussolini'k.

Washington'go Latefi-Idazkaritza'n bai-na Europa'n guda-izkillu gitxitzeko gogo gitxi dagola uste dabe ta zeinek baino gehiagok guda-izkillu gitxitzeko egin dabilenak zein-geiagoko ori bertan bera lagarteko ez dagozala.

Mussolini'k Roma'n orain egin dabezan azalpenak eta Latefi-Idazkaritza'ra Norman Davis'ek eruan dabezan agiriak ezin jakin daitezke. Londres'ko azukara-arazo batzar Nagusia'n ludio aituri entzute-arenekin arazo oferi buruz jardun ondoren, Latefi Batzeta'ko aldenik-alden la-bilan Norman Davis ordezkariak guda-izkillu gitxitze lanak astea aldia orain be dala deritxo.

Europa'n entzun eta ikusi ebazaneleu gogokabata geratu zan Davis. Eta Euro-pa'ko latefiok guda-izkillu gitan zeingea-goka dabilen artean, Latefi Batuk kon-kortuta ezer egiteko ez zala egongo eu-ro-pa'f latefi adierasoteko asmoz, Was-hington'era zantean Gobernuari iru gudon-tzi bati egiteko baimena eman egiala 's katu eutsen.

Mussolini'ren azalpenak zirala esaten eben agerpenel buruz Roosevelt jaunak mistik, be, ez eban esan eta Mussolini'ren azalpenok ez ebazala irakurri esan eutsen galdetu eutsen.

Amerika'ko latefi arteko diru-artu-emon eta arazoak alontzeko asmoz late-fi-on artean batzafa egiteko asmoari bu-ruz, batzar ofetan zerbait lortuko zan eskierlasuna jufez euki ez egitea on ez zala esan eban. Batzar oferi buruz esan ebana, guda-izkillu gitxitzeko batzafari buruz be, esan daite.

Mussolini'k Italia guda-izkillu gitxitze-ren aldeko zala esan eban eta Mussolin'i ren itzok zer adieraso nai eben garbi ez eben azaltzen Latefi-Idazkaritza'ko aitua.

Idazkaritza ofetaken alburuz Hitler'ek oraintsu egin ebazan azalpenak eta Musso-lini'renak kideko dira.

Bere arerioak euren bezenbait guda-iz-kilu egin eitezanen, guda-izkillu gitxitze-ari buruz jarduteko gertu egongo zala azaldu eban Hitler'ek.

Latefi indartsuen izkillu-geitzeari neuri-ak ipini ai izateko, oraingo guda-izkillu gintza zeingea-gokeari esaki gintea, Ale-mania'k eta Italia'k nai ba-dabela uste da-be Latefi-Idazkaritza'n.

Guda-tresna gitan Rusia'k, Ingleteraf'ek eta Latefi-Batua'k noragino jafaituko ete daben eta, artaga doguz Italia ta Alema-nia. Iru latefi edo estatu indartsu oteik euren gudarosteak orintzen eta gudontzi-ak egin eta orintzen luzaro jafaitu al izateko eskuarteak dabeza ba-dakie Ita-lia'k eta Alemania'k.

Alemania'k eta Italia'k otera guda-iz-kilu gintzetako diru-eraguntza ofei ezin eutsi daitezke luzaro.

Alemania'k eta Italia'k euren gudaros-te ta gudontzi sailak geitzen jafaitzen ba-'dabe, Ingleteraf'k, be, azitako bideari eutsi egingo dautso guztiak uste daben.

Europa'n guda-izkillu geitze ofetan zein-geiagokoa ai eben latefiok izkilluak geit-zen jafaitu egingo dabe, Ingleteraf'k eta Latefi-Batua'k eskuarte aundia aukela ta guda-izkillu edozeineri eusteko edo geia-go egiteko gertu dagozala ikusi dagien arte ta euren alegiak alpefiko dirana konturatu ditezke-ari.

Gorabera ofeik begien afean eukirik, Davis'ek datoien ilean egiten asiko da-bezan gudontzi bien gain, beste iru egi-teko agindua emon egiala eskatu eutsen Gobernuari.

Frantzia'ko Gobernuak, be, burubide orixe dauka. Latefi-Idazkaritza'ko esan ebenez, Georges Bonnet pantzetar orde-zkariak izparlarie gaurko jardunaldian au-xe azaldu el-dautse: latefi bat inonen era-so, edo erpekada bildur gabe bizi daiten jokalegerik egokiena, bere ingurukoel bil-durgari izango yakoen terfioko gudaros-tea eukitea da.

INGLATERA'K EZ DAUKA ARMA-RIK SALTZEKO

Londres. — Ingleteraf'k bezenbat armak ugarituteko asmoa dauanez, egiptotaf' gud-arosteari izkillurik ezin daiteke saldu in-geles izkillu-olak. Origitik, Txekoesloba-kia'ko arma-oleak eskeintzak egin dautse Egipto'ko Gobernuari beaz dituan armak emongo dautsezala-ta.

"Morning Post"eri igofit dautse izpañ au Cairo'k, eta Egipto'ko Gobernuak Londres'ko Gufa-Zaingoari adierazi dau tsala ere, azaldu dabe.

"NORMANDIE"KO ITXASGIZONAK OPOR

Paris. — "Normandie" Havre'ra eldu ta bereala, itxasgizonak opor egin dabe geie-nak, euren Batzaren aginduetara. Pasa jeruei jaguntzen jardun eben batzuk ofai-tio. Aen artean amerikaf turista ugari el-du dira Erakusketara itertze.

ERBESTETARA EUREN ERIETA-RA BIURTZEA DALA-TA

Ginebra. — Ondo dakiten batzafetan ziart-zat eman dute Italia ta Alemania'k "Ez-erzte" legea auzi dutela agertzen dute Valenciat'ko Gobernuak Latefi Batzara bialdutako agiriak osteguez aztertuko di-tuzela. Auzi on buruz, Valencia'ko Go-bernuaren ordezkari Alvarez Vayo jau-nak jardunaldi izan du Delbos eta Eden jaunakin.

"Journal des Nations" izpañgiak dionez "Españia'ko "bare aldiatzako-arazoak" ez diote orain Frantze ta Ingleteraf'ri ar-durarik, eta asmoak, epailako edura an-tzo, bat-batez urtu dira. Uste denez, In-gleteraf' batzar guztia'ren gaitetik jasoko

du bere burua eta Mussolini ainbat jagun egiten dioten eta Espāñan guduakten ari diran atzetitafak ber-abeiratzeta fortu.

Mussolini'k "Ez sartze" Batzordearen erabakiak ontzat ematea baino ezin egin al izango du, buru-makur lotu bere burua.

INGLES GOBERNUAREN BATZARA

Londres. — Belbil erabiltzale eta ugaza-ben artean egin dituen jardunaldiak opofa amaitzeko asmotan, ondoren onik ez dabe izan, batzafetan lau ordu baño getago egin dituen afe.

INGLES GOBERNUAREN BATZARA

Londres. — Ingeles Gobernuak batzar bat egin eban atzo. Batzar ori izan zan Bal-dwin'ek jendakari lez egin eban azkenen gtu.

Diputaduon lan saria farenun libratik bosteun liblara igoko dala uste da, Go-bernuaren erabagiz. Aldundiari erabagi au adieraziaz aguf egingo dautse dipu-taduei Baldwin'ek.

"EGUNA" EUZKEL EGUNKARI

ABERTZALEA, USTE GABEAN KALERATU ZAIGU ETA ASKO ARITUTA DAUDE NOLA EUZ-KEBAZ EGUNKARI BAT ARG-TALDU LEIKEN. IRAKURTZEN ALDEZU? ARPIDETU ALTZE-RA? ZERI BEGIRA, ZAUDE?

ABERI ALDEZ

Paris. — Diputadu batzuen jaiunei oran-tzunaz Auriol Ogasun Zaindoko ardura dunak agertu dau bere Gobernuak ez dau-ala bastartzen efi-akdezketarik eta aufo-tikoak laga eutsen zofak zof izanafen, eroapentu jafaituko dabela abetiaren al-dez lan egiten.

BELGIKAREN LAGUNTZA

Bruselas. — Izpañgi batek dihoanaz Agite lendakariak idazki bat zuzendu dau-tso Van Zeeland'eri, Belgia'ren jagun-tasuna eskatzen euzkotaf giza-semien al-dez. Idazki au oraintsu Euzkadi'n izan zan sozialista taldearen bidez bialdu dau-tso. Talde onek astearen ikusi ta jar-dunaldi bat egin eban Van Zeeland'egaz.

GOBERNU ERIZALEAREN ALDEKO AROTZAK

Londres. — Ingeles komunista alderdiak egin dautan idazkiak agertzen dauanet, Espāñan, latefiatoko gudasaletan 400 ko-munistak Gobernu erizalearen alde bufi-kan diardue. Eurotalik 100 ingeles il di-rala be, ba-diño.

Españafen alde egindako bilpidetan 18 mila libra esterlina batu dirala.

EUZKO UME BATZUK, MEXICO'RA

Paris. — Burdeos'ko izpañak dihoenez, Vernon su rGironde'n, 500 ume euzkotaf Mexiko ontzizatuko dira, Veracruz'era joateko. An egongo el-dira gudea amaitu arte.

Izpañ au, aleman ifatetxe batek omo-na da.

MAITASUN - EGUNA

Kisto'ren Gorpu Eguna dogu g u . jai aundia egiz. Eleizeak aundikiroen ospa-tzen daben jai; Maitasun-jai deitu dai klogu Eleizeak ogu onetan irakasten dautsuna ikusirik.

Gizonak maita-maita dauz Josu'k. Gizo-nak maita ebazana agertzez etofi zan Jaungoiko'ren Semea. Alkar maita da-benen guraririk biziena alkarfekin egotea da. Maitasunaren eskakizun bizienari iru-zuf egingo ete eutsen Kisto'k?

Igozande egunez odeli artean bein be-tiko ez zan ostendu Josu. Josu'ren beafi-zana euren barnetan somaturik, Aposto-lua'k Josu zerua ipoterakoan buru-belari begira egozan. Odeli artean ostenduta ge-ro, be, maitasunak eraginda, odelak zear oindiofaketen ikusi al izan bai eben, gora begira egozan.

"Quid statis aspicientes in coelum?" Zerua begira zertan zagoz?, esan eutsen zuri jantzita goian agertu ziran gizon bi-ren aoz apostoluei. Apostoluein bidez geu-ri, be, orixe dirausku.

Zeru edo odeli artean gabe, lufean, geu-re artean dogu geure maitasunoi mun ase. Ofetarakoxe sortu eban Eukaristia. Ofetarakoxe geratu zan Oteundegian.

Odeli artean ostenduta gero, be, apos-toluek gora begira jafaitu eben. Soñ be-giak ezer ikusten ez ebenez, aren gogo begiak ba-ekusen zerbait.

Eukaristi afean, gure soñ begiak ikus-gari berezirik ez dabe. Orduan laino edo odeli otean Josu egoan; orain ogi-izpi-antz otean dogu.

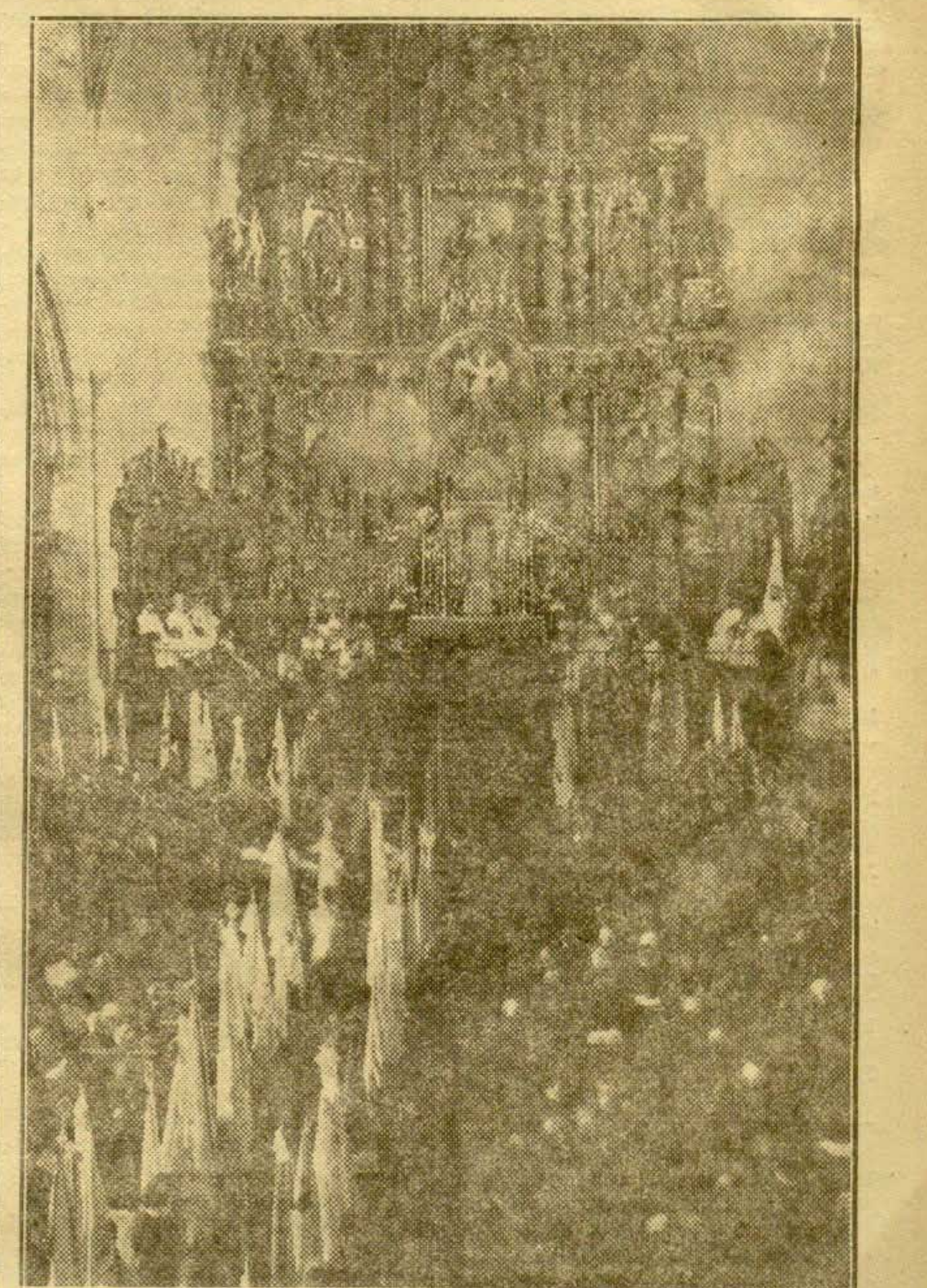
Gure begiak ikusnirik ase ezin daite-kenen, gure gogoak bere intziri ta egafi-ak guztiz ase daitezke baina, Maitasunak bere begi bereziak daukaz; maitasunak indaf berezia dau.

Semearen afean amaren begiak gauza baririk ez dabe. Semearen afean amaren begiak baina azalez agiri ez dan zer-baiten atsedon egiten dabe. Amaren be-giak ez dauz luak artean seme kutunari begira.

Amarentzat semearen biotzak daben bai-no maita-ituti ohea dogu Kisto. Odeli ar-tean ostendu zanaren Kisto maitasuna be-ra da-ta, apostoluein gogo begiak, soñ be-giak ikusten ez ebenez ikusten eben eta soñ begientzat ezer ez egoan tokian atse-den toki berezia eban.

Orduan odeli artean zan Kisto ori orain Eukaristia'n dogu. Orduan apostoluek ar-tu edo erundu ezin eikoen Kisto ori, guk geuretu ta artu egin daigogu.

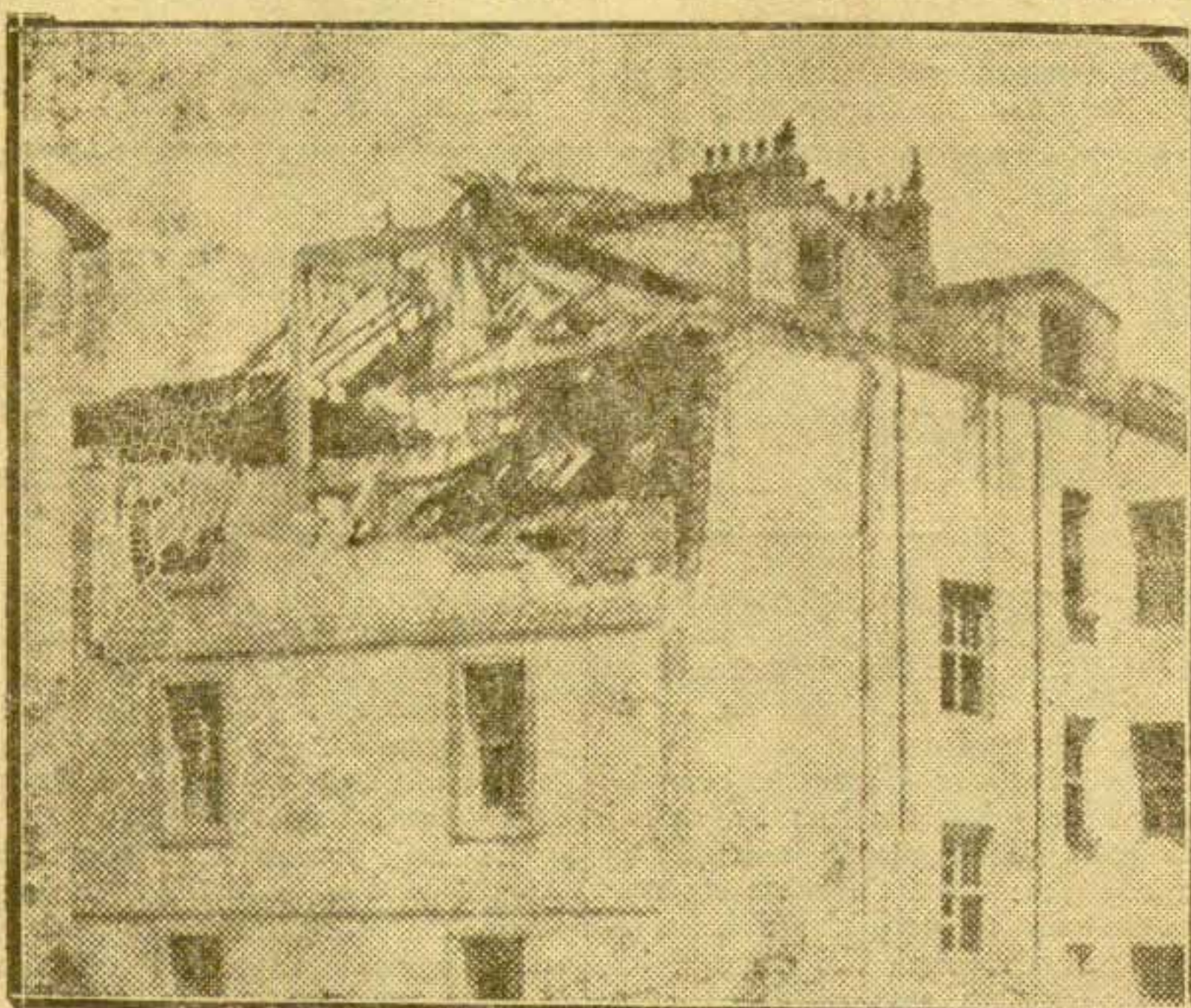
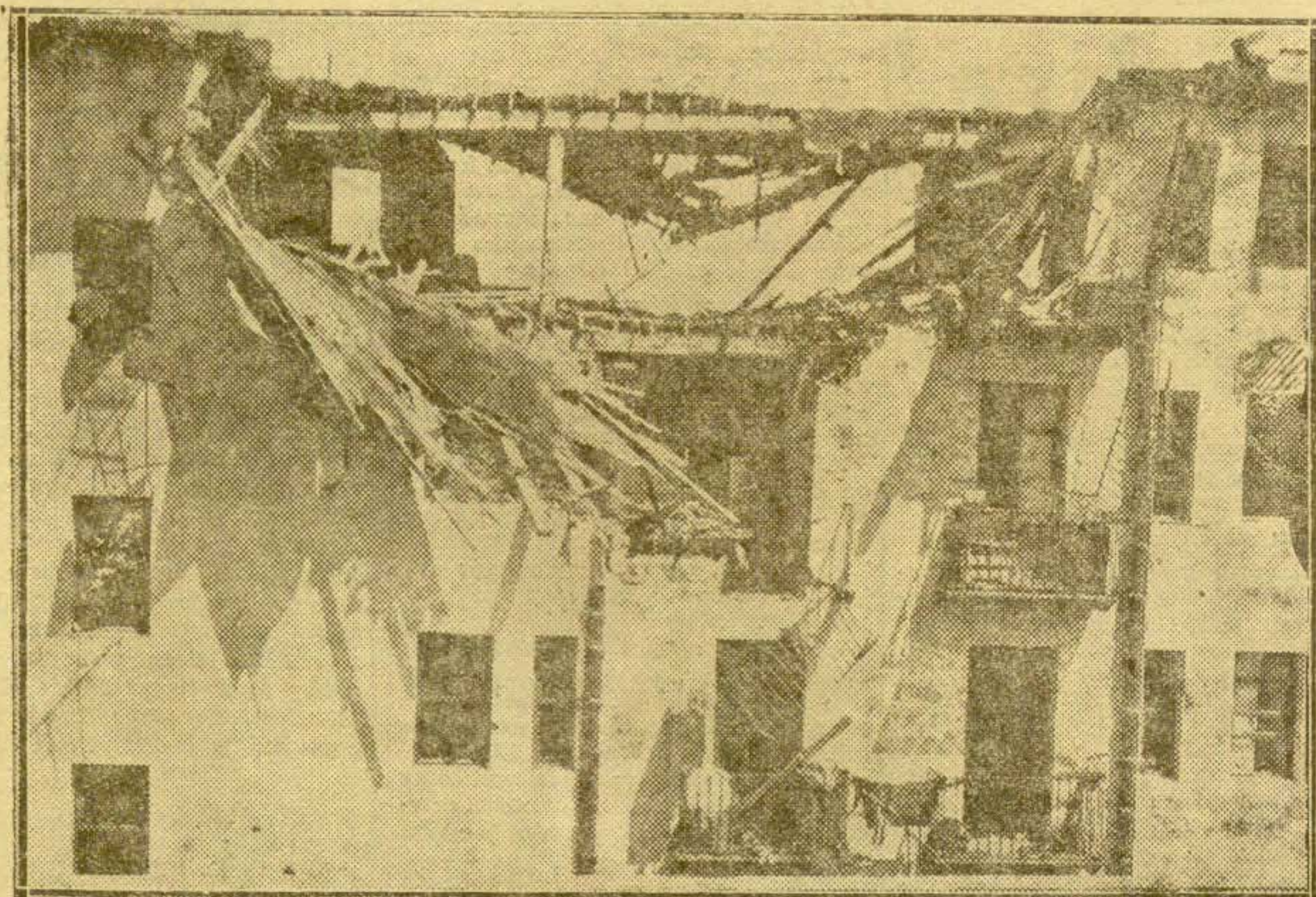
Berak maita gaitu; maita gaitualako gortu da gure artean. Guk maita al do-gu? Gu ostenduzen al gayerok? Maitasun eraugari da maitaek alkarreza.

Gorputzi eguna andikiro ospatua izaten da Euzkadi'ko efietan. Kalierako ibi-deirik ezin egin al izango da afean, baina biotzez ospatuko dogu. Gorpu ikus-ten dan eleiza Arantzazu'koa da Gorputzi egun baten.

Kisto'ren maitasun-eguna dogu gaur. Maitasunak Eukaristia'ratu daben Kisto ogi eguna. Egun pozkaria egiz kistar-on-tzat eta gizon zuzientzat.

Maitasun Eguna gogotolan igaro beia dogu guk mingaren. Maitasuna bera dan Kisto aoz-mintetan artuta, egideak gogito izatea ezespangari euten dogu.

Igandez, alemandaf egazaleak itxura onetan laga ebazan Sesta'n etxe onek. Amaitaku euzek erijotzea auzkitu eben eutotan. (Ankerak euz'atira paxista odoltzaliok)

Atzo, Sopelana'n

Paxistēn 3 egazkin eizakok Bilbao Bayona bidai-egazkiña tiroka eratsi

Egazkin ori, "Air Pyrinnēe" pantzetaf baltzuetar baltzuarena da, eta gudeaz zer ikusi bakoa

Atzo goizeko amaia aldean, Bilbao Bayona bitartean bidai-erloan diarduan egazkin pantzetafak, Sopelana'ko solo baton jatsi beaia izan eban, paxisten eizeko bost egazkinen eraso, eta aparatu ebela bost.

Sopelana batutan jausi zan, eta naikoa bostaduta gelditu zan. Erutazalek alegi-ai eskafak, andagorik ez zan izan; erotsale ori eta ibiltari bat, emakumea, zauritu ziran.

"AIR PYRINNEE"

Olanxe deritza bidai egazkiñen baltzuetar. Egazkiñak agiri agiri izan dau, idazkun auxe: "F.-A.-P. P. Q."; ingelese da, eta oso arina, egazkin ori. Baltzuetar ofek ez dauka inongo estaldura zer ikusi; bidaria ta lagunak Bayona ta Bilbao bitartean erabiltzeko bako ez da, eta ofen kontrola. Ez-sartzearen ondorez, erasoak, guda garik eta gudarik ez erotela adirazi dagien.

BOST EGAZKIN PAXISTA

Enasoa aurretiaz gertatu eban, zira asko, paxistak, eta atzo amaia aldean Bilbao'ra etorri egazkin bidaridunari zati egazkin paxistak oldartu entsen.

Matxitxako inguruetara eldu zanean, lantzetan erasoak asi ziran etsaiek, eta hegalakoa, afor egazkin eizako talde bat "Air Pyrinnēe"ko ofen gau erasoak asi ziran.

Ez eban lan zala ofatitio, izkili bage joian egazkin baktari aintestek eraso-ten. Baña euren asmoak lortutarik, ez eban izan ala ta gurti ere.

Egazkin erutazaleak azkara ta ikasia sara emaitsei eban, eta nai eban lekura-ko ejdueta lortu ere bai zelanbait.

Etsaiez inguruetara ikusi ebanen bere burua, itxasaldarantz joan zan, iges egiaz, gero bat-batean legeratuta joaz berriz zelafratitio. Bestie afor emote-ko gaur ezanez, iges egitea iriti nai eban; alabaña, paxistak uferatu yakazan eta tiroka asi, esku utsi joanari.

Zazpi ziran eizakoak, baña apitxer afor egiteko enperauak ere lar ziraleta, baki aldegien eban.

Bost egazkinotatik bik atertugabe ekin eban tiroka, eta beste irurak esia egin baktari buruan artzoko, bidai-egazkiñaren asplan, ganean eta albon ebiltzan.

Tiro ugari egin eban, eta aintesten artzean aparatuak ganza eferu eban "Heinkel" ariet.

NUN JAUSI ZAN

Sopelana batutan jausi zana esan dogu gorago. Zalduneko-Goiako basetxe inguruan, solo landu batan jausi ere. Ez ta inolaz ere leku egokia egazkiña, oso-rik ere jatsiteko. Oritik ikusi gitei erutazale zauritua zein terekio jokatuta dautan egazkiña sutu baki jatsiteko.

Ure lantze egazkiña motofa eta gaso-ña toka zalduta alboterantz irauli bea-foan ebiltzan. Nun luteratu tarte egokia aurkitu ezinez estu eogan egazkiñari zauritua.

Kalte andiak izan ditu egazkiñak; ez ordea gitegiao izan ez egianik; ego biak gunita eta jatsikatu birinduta daukaz. Ez zan autu, ordea.

EGAZKINA APURUTUTA

Troa jositako dago egazkiña. Bultzi-ko eta gasolina ontzian dauko azafre-kan. Egoak zati zati eginda lortu dira.

Ez dabe baña paxistak, gotik amildu eraserik jadetel. Ta egazkiñari zauritua izan espalita, asmuak oso oker ur-tengo eutsen alemanai, Matxitxako ingu-ritik suti lurrean tiroka etenbaze jardun eban afor.

IBILTAKUNAK

Bost lagun "erolaz" eban egazkiñak. Pilotas, Galey, pantzetaf, eta lau pasa-jeru, Lefebvre'at Andone, Anderes, eta Bizola'at Vique Koldobika, Lopez'at Amador eta Zarate'at Ibon jaunek.

Enakumeak zauri arinak izan ditu, eta beste irurak, ez ez. Egazkiñari, bafiz, naikoa zauritua izan da, eta Basurto'ko gexotegira errot eban arinak arin.

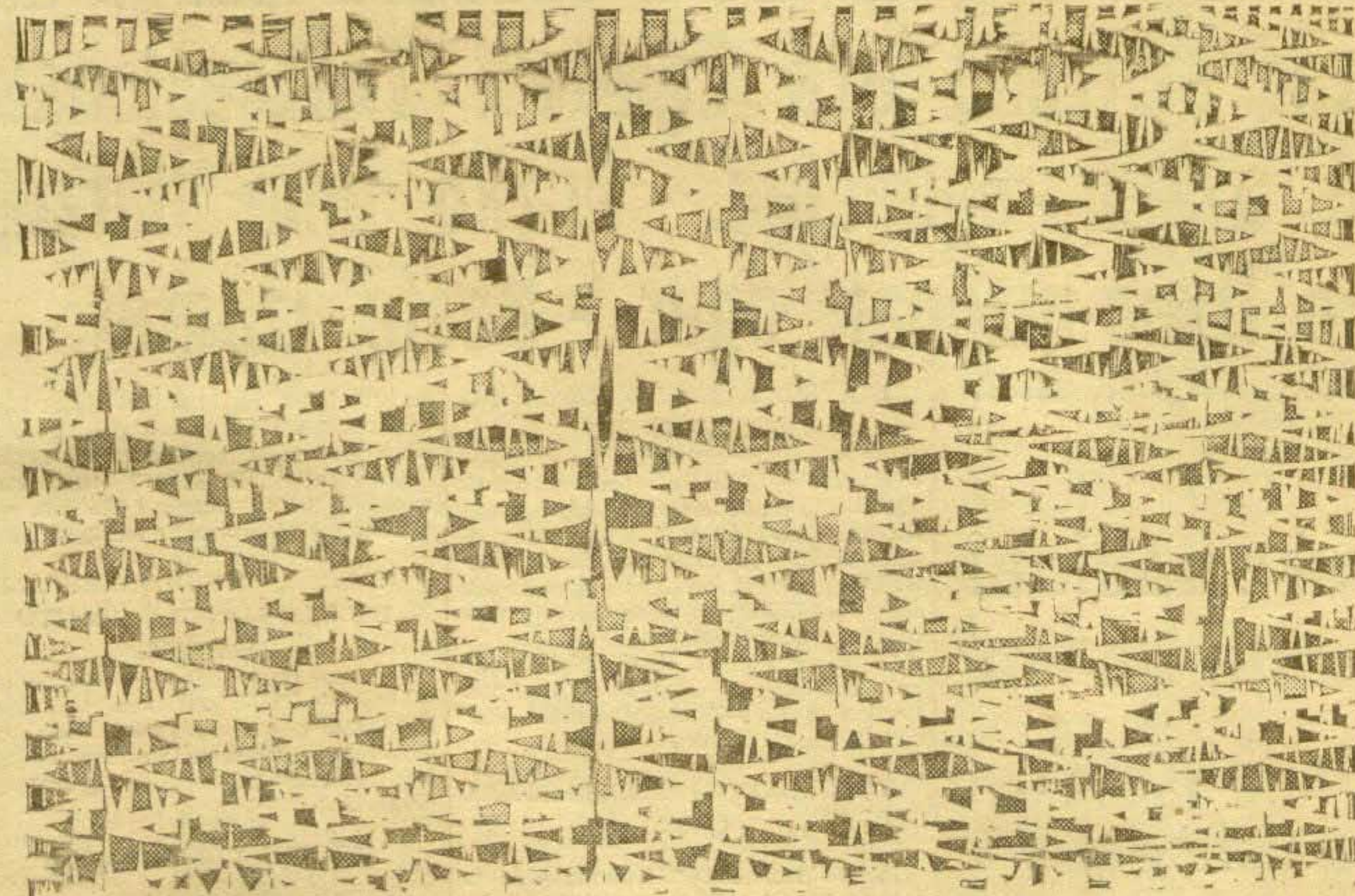
Oso beldurra egin ondoren, asko biz-koitako dago.

EGAZKINLARIAREN ESANAK

Odolik naikoa galdu eban egazkiñariak, kristal artan buru asartuta gelditu zan ta. Oso beldurra ondoren, burua ze-ferda zauri batuta dogola agurtu dogu Basurto'ko gexotegian egazkiñari.

Pantzetaf dago, eta Galey'at Lopola-ko deritza. Izan dituen zauriak makal-ista aurretia lera dabe; baña bere ze-ragina bete dautela ta, pozik dago. Eftiza-ñen gubernu mendeko lufaldora jausi za-raldo, ategitez dala, adirazi dauten agur-ru dauten.

Lufa jo ta batean, tenengo, egin eban galdora ordea eban el-zan, nun jausi zan. Ibaizabal alderantz etotela, itxasaldetel

kanporago, iru egazkiña ikusi zituen ufer-aten, bere iritzi, italiar.

Bidai-egazkiña zanez, eta izkial agi-rian euki, ezetarik kalterik izango eba-rik ere, ez eban utsi; beti bezela jatsiten asi zan, bide mugara eltzen joalako.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

ZER GURA DABE?

Lotsagabekeria ta zitakeria

Paxistak Bilbao'gaz dituen asmuak guri ezari gura ete daukuez?

Ez dakigu zelako asmorik darabi-len. Baña euzkotafok iraindu ta lai-koz beteten diardue. Gure basitike-rik zabaltzen ditue mundu zenf. Gure basitikeriak!

Baño basitikeriatz itzik egin ete daikie Durango'ren apurtzaleak eta Gernika'ren su-emoleak? Gure basitikeriatz agerpenik egin ete daikie Zeanuri'ko emakume garbien lotzaleak, Zeberio'koen aspiratzaletak eta Gipuzkoa'n eta Bizkaya'n moruak az-ke laga dituenak? Gure basitikeria-izaz ez eban ete daikie emakume ta ume koitadu ta eufegibien eraitzale-ak? Gure basitikeriatz mundu zenf ez eban zabaltu ta adieraz ete daikie euzko abade agurgari ta langileen eraitzaleak, euzko abadien menperat-zaletak, eta katolikotasunaren inenez euzko abade agurgari ta onoinen-tnuak guzurtzitat eltsien dituenak?

Basitikeriatz itzik egin ete daikie basitikeria herbera diranak?

Eleuke itzik egin beaf. Baña ez dira izkili egongo.

Oraintxe bertan Bizkaya'ren Ama-ren eleiza ete nai dogula adierazi dabe mundu guztira. Begoha'ko ama-ren erikadon andia sutu gura dogu- la.

Eurak darabiltzan asmuak gure lepora ez-zi gura daukuez. Euren biotz zit-ale deungea guretz zabaltu nai na- be munduaren auzet-are.

Asaferik bizienaz munduari adie-razuten dautsuz paxistak guri ezar- gura daukuez asmuak. Mundu guztia-ri saluten dautsuz gariz eragorpenduten jakin daglzan.

Salamanca'tik eta Donostia'tik ar- tu doguzan izpafak adierazi gura daukuz gaur euzko efinari, efiak beaf dan lez artzen jakingo daben asmoz.

Ezer kendu baki izpaf adierazo- ten doguz, paxistak emon dabezan antzera.

Irakuti ta oldoztu ta paxisten ba- satikeria ta lotsagabekeria zenbato- rafokua dan ikusi. Ara:

Sal'manca. — Gernika'koen aurka egin eban basitikeria baltzuetar, marxistak eta euzkoak bat eginda diarduen euzkotafak. Begoha'ko Ama Birgindaren eltsietu su "mon- gura dautse. Ama ori "euzko mar- telen eta bilbatu gurtien zalduta- ria da.

Esp'ña abetzaletak. basitikeri ori eragorpenduteko asmo ta, mun- du guztia-ri adierazuten dau- to euzkotafak asmo etata.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

roago, aurrealdeko tresnak aparatu eba-zen, eta egazkiña, lemea auzita jez, nai bezela erabiltarik ez eban. Laze juteka berantz abiatu zan, alik zartada giteien artzoko aletin biktak egiaz.

Lufara asko jatsi zanean, 300 inguru betik zanean, egazkiñok inguru-biran ega-za asi ei-yakozan, eta beingoan tiroka. Motofa jo eban leengo tiroka, eta ega-kiña urumago eroterik ez eba ta, nun lufaratuko ikusketan asi ei-zan Galey. Ge-

ADORIA

Gauza danik egingo ba'dau, gixaldi- jak, edozertaz eta edonoz biek dautan zendina da adoria. Berau-barik, gogua galduta, bijozkatuta, epeluntzi bihurt- rik, ez da bera burua gaitzeko bako izaten.

Gauza garantzieturik egin-biar dautan, osterantziaren bako adore- tsubagui izan-biaf izaten dau, euro- tzaz ondo ez urtetjak kalte andiak zu- zendu legislatzaleko ardura, bidura -edo, berenez sortzen yakolako.

Dakusguez ba, edozet egiteko be, eragorpenak ugarijago, astunago ta adoria be aldintsubago baf da.

Euzkotafok, orainguan, guri izatez yakoun azkataguna, beraz, zuzunez, ikok be kendu ezin leueiguna, baña rja eun urte onetan galduta doguna, bafiro gendutetako aspalditjan ager- tu yakuzan eragorpen eta sortzotak ikoz be ikaz ez doguzan jakuak dira, eta bafiba, beste inongo Eriik egundo ezagutu ez dautan bestekuk.

Ainbat Eritako arerijo malmutzak, gurea urte aurretiaz gertatetan, inar- duta, bastez gusitjatan euren aldeko ta gure aurkako zabalagundia, gotorli, eginda, eta bastez zortzaz azpiz- tuta, izkijak izkili eskubetan dabe- zala, amaf ilabete onetan gu jo ta jo, ta guri zafalijua saftu ta dogun ad- oia galdut-eragiten diardube. Gure gu- duri-bidez, gure burubak orain-arte, nai kua adoretu agertu doguz: adore on- eri eskafak ez dabe ez gura dabenik asko gixdiagorik be jadetel. Diran zi- laez baña, ez gauz geldu izkilo. Bafiro indaritutako yakuz, dogun ikatia ta ixena deuseztuko dauku zalakuan, or- ain-artian baño ba amofotsubago joko gauz. Gure burubak aldezu ta bera luf jota, autsa jaben itxi dagigun, gure bi- jotz adoretsuba adoretsubagotu egin -biar dogu, ezezagik eta ezetara be ki- kiltzen ez gariata.

Lan onetarako, adoriak be zelanbejt bere jakijak dauz-ta, jakijok oraingu- an, inozko ugarien eta biktien emon -biar dautaguz.

Adoriaren sendo-izatia najmenak dau, beraz, nalmena sendugotzen da- benak eura, adoria ba sendugotzen dabe.

Lehenago ta beñen, egin-biar dogun ori bafikua dala, ta ez edozetarikua atan be, astun-astuna baño, buruban bafu-bafura saftu-biar dogu.

Bai-ba, bafikua eza-litz, ofen go- got elikeke, be, utsik egin-barik biki- ko gariakoko gogayak buruba artuko leueigun, eta araz, neketsu, lafi ori eiaz ba eiaz zapuztuko genke.

Baño arazo ori bafezko bafikua do- gualako gogaya buruban bafu-bafura- to saftuzan ba'dogu, gogai ofek ez dau- ku guriatatz urteleka ezetara ba la- beutuko-ta, ba-ziaf eza-da, beste bat -ziaf, geuriazaz urtengo dogun-arte, ikoz be gelditze, auzera egingo do- gu, eta ez dauku adoriak utsik emon- go, ez gara ezezagik be kikituta apol- duko.

Baño euzkotafok arerijak eskuratu daukubaz arazo astunak bafezko baf- afezko biatuna ete-dogu? Bai, zelan

gura dautan eta zer ondoren, langileak argi- ro fusi dabeleko, atokoa, poez eta alai agertu ziran.

Lebrun'ek esan zituen itzak bete betean ontzat artu diu "L'Erre Nouvelle", eta egokigorik izan ere eun letelezala len- dakurienak baño une aretan.

"Le Petit Journal": "Pantzetaf eskol- taren batasuna go mifetan etenbaze da- rable batzuk, baña, forden odo erata- sunetako deritsoen alderdi ortan naspila ta naste ugari besterik ez dago."

"Le Matin": "Erakusketaren askun- dea eginda dogu, azkenez ere. Askok ez eban utsi egin eldiko zank, Betoz edonungo ikustera inortxori ere ez ya- kola dautuko, oindiek ean giti."

Ederti lan bikaña ez dan alderdi batak ala besterik egin. Frantz'ek egin dau, mun- du osoaren laguntaz, diko "La Re- publique".

Munduko no zabalik ikusiko dauka Erakusketak au, deritza "Les Echos" egu- riak.

"Le Peuple": "Erakusketak zer esan-

-be. Zer ba? Aberija ez ete-dogu ama? Eta ama aldeztutia ez ete-do- gu bafezko bafikua? Oretara, zein bafikua ete-da bafezko bafikua? Ara edo onetarik bafikunik ez da, edo a- estu danetan, aldeztutia bafezko baf- ikunik bafikuntsubenartitjua dogu.

Eta entzun, beste gai batzubezaz, amea-barik be biki gindekez, aberi-ba- rik gu ezin biki gindekez. Ez ba, aberi- ja gu gara-ta; gu-barik, zelan gu bixiko gara? Aberija utzak, aloiak, ibayak, zugatzak, landak, mendiak, atxak eta, ez da. Onelk bai, aberiak beriak dauz eta berari yakoz; zaindu be baf doguz, gusitjok be baña bixi- tzarik bako ilak dira. Gusitjok biki -azoten doguzana gu gara, gu-barik aberirik ez dau, euzkotafok-barik, euz- ko-aberirik ezin izan dadieta, eta euz- ko-aberija gau gariak-ko-lakoxia izan go da izan be.

Beraz, aberija amea dala-ta, aldeztu- ten doguzan, gure buruba bafez-be aldeztuten dogu, eta aberija gaitzen ba-yaku, guriak egin dau, ez gara izango.

Eta ez ete-da bafezko bafikua norberaren buruba, norberaren ikatia zaindu ta aldeztutia? Ojba ez! Eta al- danik azkenetako jota, aldeztu be baf dogu, norberaren euz gaitzeko eskubi- derik ikoz be ez dogulako, neberaio ikateko eskubiderik ikok be ez dau- lako.

Euzkotaf gusitjok, bafez-be baña, zu- gudara zuzan gudaria, erabili egikuz gogayok buruban sutu, biki, gori, go- gayak ikarjuna beria izaten dau-ta, adimena euzkoaz argituta, naimena jak jendoz, unitzuz bayeztuta, adore- tsuba ba adoretu izango zara. Gudari adoretubak dautan aberija ez dau, in- dafaz, arerijak, aspiratuko, eta guga- na, sendo dalakuan, alferik urbiduko yak, atzera egin-bafiko dau, eta gu- rendari gariata, bera bedara jaten imifiko dogu.

Ez egiku ezezkorik ikoz ez ean es- entzun, Bayeztuta bai, sari afatu egi- zu, Ezeztaz ez dau ezetza baño izaten, eta zuk bayetz utza baf dogu.

Gusitjau Urtzi'z jantzi egizu. Efo- matafak esaten eban: "Pro Aris ET Focis Opamal eta Ikargatzaletan" Zeure jantzetia eta zeure etza oso-osa aldeztuten diarduz, aurian jozun arerijua, zu irato gura zautana, bifo- en arerijo amofutia da izan be-ta. Oneta- ra, zu aspiratuko zabenik ez da izan- go, izan be ezin dadieta. Egun neko- tsubak igazten zara: au ondo dakigu, baña omen ostian, alkatetien izango- doguzan egun pozkariz, oindiek, bifo- tzak lef-egin-bafez jarten nau, eta zu ba babae darijotuta-ta, naz.

Zarakijua: el judio; gogai; idea; gel- ditze; sin quedar; utza; oosechaj; alof; tjerra de sembradio; neberalet; suicida; uniku; nutritivo; opama; al- taf; irato; haecr phogar.

(Sariketari buruz egia.)

Españar gudako izparak-eta

Erkal-gobernua gertu ingelesena asmua ontzat artzeko

Erbestetar gudariak kanpora atarateko gertu; paxistekaz itunbenik egitera ez oñaitik

Paxisten egazkiñak Almeria suagatu dabe eta artilleriak Madrid.-Asaldariak ezin sartu Ciudad Universitaria'n, bertakoei laguntasunik emoten.

ERKAL GOBERNUAK ERBESTETAKO GOGOZKO GUDARIK ERBESTARITZEA ONARTU EGITEN DAU

Valencia.—"Paxistakeriaren aurka burutzen diren taldeen egizko gogokide izanik Gobernua, España'n gudarzen diren erbestetar gudariak erbestetatzeko ingelatafak aza d'u daben asmua onartu egiten dau Gobernua oñek.

Gudari asaldariak sortu daben matxadean ilotea edo zapaltzea España'n espantatzei okuena safi adierazteko dugu ta Franco'ren jokalegeak aberi buru jautzetan egiten daben berru gaituan gudeoi laga egingo dugu.

Asaldar Gobernua'ren aurka jokatzen alean dabilen italiar gudarzen artzeko kezkarik izan ez daben eta erbestetatei España eurentzeko bide izan yakoen Franco oñek aberi buru jautzetan egiten daben berru gaituan gudeoi laga egingo dugu.

Erbestetar gogozko gudariak erbestetatzeko Erkal Gobernua'k erabakitzen ezin ipini daikio. Asaldariokin alkat - konponketak egiteko bide dan asmorik ofaitino egund, be, ezin onartu daikio Erkal Gobernua'k. Gure bide bakarra as-

dariok aspiratzea edo Eri-Gudaros-leak garapena lortzea da."

PAXISTOK MADRID SUAGATZEN

Madrid.—Arañegun gabaz asi ta atzo goizalde berandura-arte Madrid'ko uria suagutzen jafaitu dabe paxiston suagulariak.

Suaga asko jaurti ebezan eta suagarik geienak Madrid erdian jausi ziran.

Gran Via kalean sei suaga jausi ziran.

Etxe asko, be, asko apurtu dabez ta 14 notin il eta 26 zauritu gaitera.

Erkaldañen suagulariak asaldarien guda-toki ta guda-lubanak suagatuaz erantzuten eutsen paxistoi.

DELBOS ETA ALVAREZ DEL VAYO

Ginebra.—Ginebra'n atzo izan zan jakozunik jakingarria paxistak Erbestetako Arduradun Ibon Delbos'ek eta España'ko Ordezkarik dau Alvarez del Vayo'k alkatekin egin eban bafiketaldia da. España'n bakera egiteko Europa'ko Agintaritzak erabiltzen lanak eragozteko asmorik España'ko Gobernua'k ez eukala azarduan eban Alvarez del Vayo'k.

Batzafan egingo daben itzaldiaren bari, be, emon eutsen paxistak agintariari. Itzaldioi egin ondoren "Liburu zuria" azalduko dau Alvarez del Vayo jaunak.

Eri-matxindada ofetan dabilzan erbestetar gogozko gudariak erbestetutun Lateri-Batza'k lagaltzeraren asmuoi onartu dagiala eskatuko dau mister Eden'ek.

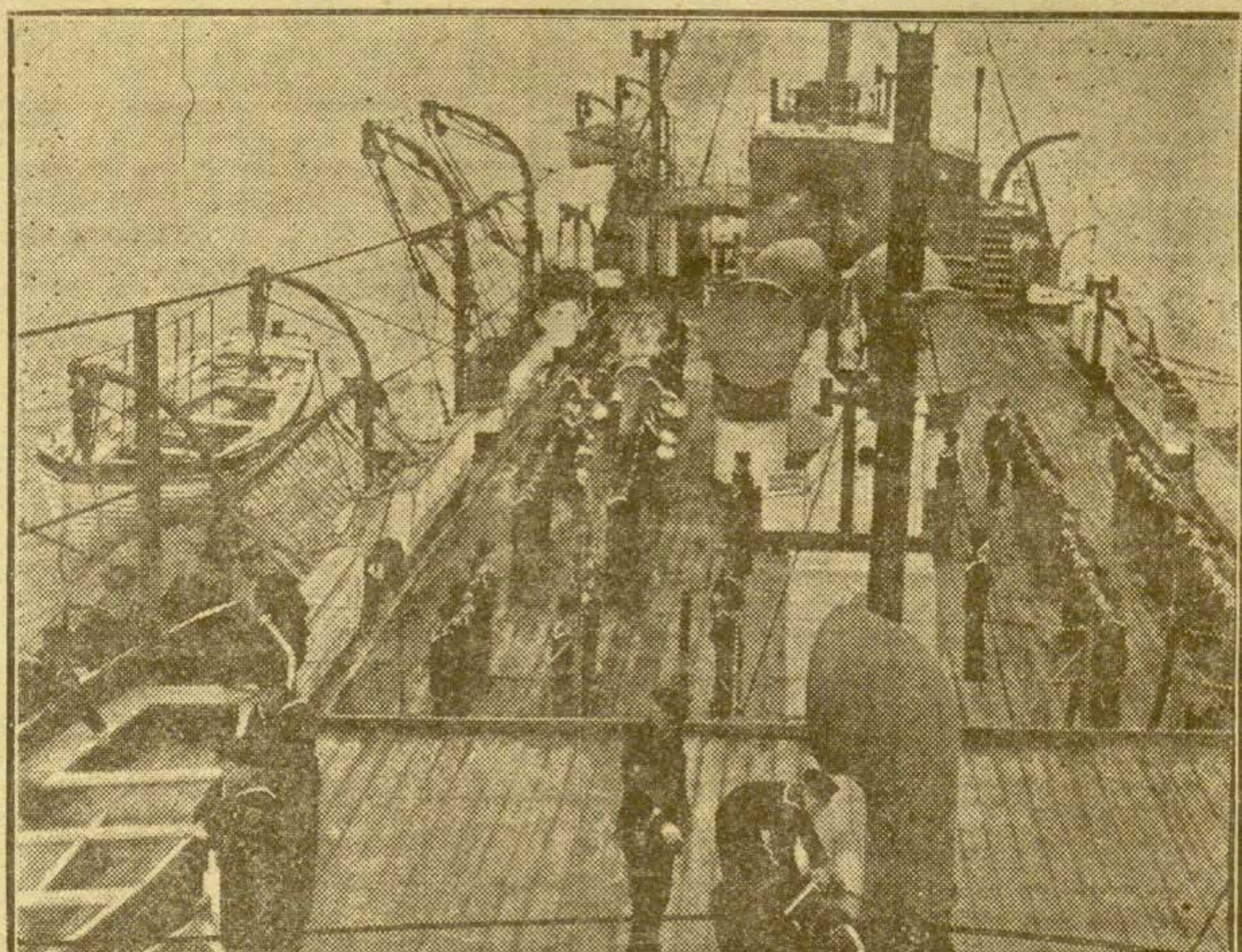
EGAZKINEN ALMERIA SUAGATZEN

Almeria.—Atzo goizez erbestetako egazkin batzuek Almeria'ko norua suagatu eban.

Suaga asko jaurti ebezan baina geienak itxasora jausi ziran. Batzuek ofaitino kaltetak, be, egin ebezan eta norbaitzuk zauritu ta be, bai, asko ezaren.

Portu ofetan egoan ingelataf gundotzi baten kubertara jausi zan suaga bat eta naiko kalte egin eutsen ontziori. Beranak jota inor ez zan il ez zauritu egin ofaitino ontzi ofetan.

Susko suagak be, jaurti ebezan eta etxe batzuek sua artu eban; ofaitino laster itzali eban.

Bilbao'tik Ingelanda'ra jaurti ziran urtegi lagun egiten jaurti ziranetaiko gudontzi bat dugu au. Argi ta garbi dago ontziorik. Gudarijak tinko. Adizkide orak dabez gure neska-mutiko begikideak.

ERDIALDEKO GUDA-ONETAKO EKINAK

Madrid.—Goizalde Madrid ondoko guda-onetako bare aldia ausi dabe. Ciudad Universitaria ta Puente de los Franceses aldean asi dira ekinak.

Asaldariok Manzanares ibaiak zeaf igaro nai izan eban. Orain arte ori egin nai izan dabenak esi bafututa egozanak izan dira ta atzo oster. Ciudad Universitaria biran guda-tokiak daukezan asaldariak igaro nai izan dabe ibaiak zeaf Ciudad Universitaria'ra barura.

Zugatzezko zubi-moduak egin eta ofeitzen gaitzen ilunabaiten beste aldera eltzeko asmoa eban, baina gurari ez eban lortu al izan.

Eisbatututa dagozanak oraindun naiz igaro nai eban erkaldañak pus, kanoi, izkilazkak eta morteruak lide, ez eutsen laketu ta asko il eta zauritu eutsen eta izkilazkak kanoi, munizio ta eraguzietako guda izkiluak iges egiterakoan bertan-bera ta go beafa izan eban.

Puente de los Franceses aldekoak lauan egin nai izan eutsen eta guda-bakara asi ziran, baina erkaldañak beinon izilduaz ebezan.

Tajo Egoaldean asaldariok astindun batzuek emon dabez, be, Toledo Egoaldean uririk ataratea izan daben.

Asaldariok joaldi zakaf eta bizi asi eban; erkaldañak lenegotan, paxistok nekatu ta odolustu arte eutsi egin eutsen eta zero euren tokietara bihurtzera beartu ebezan.

Erkaldañen kanoiak Toledo uria bizi-bizi suagatu dabe ta kalte aundiak egin dautse nazistoi; Toledo aldeko beste guda-toki batzuek, be, suagatu dabez ta Tajo Egoaldeko guda-oñak, be, bai.

Guadalajara Iparaldean asaldariok sailtaragiño eldu dira erkaldañak areriuon tokiak ikusi ta indaifak neuritzeko asmoz.

Erkaldañen azkenengo joaldiak asko zapustuta adorekatu dabez paxistok.

Toki batzuetan auferakada aundi samar egin dabez; guda-toki ta guda-lubanak banan-banan eurentzen dabez erkaldañak eta gero ekinaldi garantzisua egiteko gertatu egin dira.

Erdialdeko guda-oñen buztien ibili dira erkaldañak egazkinariak suagaketak egiten. Madrid gaiten, be, egin dabez ikusketa egazkadak eta

uri onduan paxistok dabezan guda tokiak suagatu dabez. Las Navas ondoko ta Guadalajara Iparaldeko guda-tokiak, be, suagatu dabez.

Guda-oñik geienetan erkaldañak suagulariak asaldarien guda-tokiak suagatu dabez goizetik.

ESPAÑAR GOBERNUA'REN "LIBURU ZURIA"

Ginebra.—Españar Gobernua'ren "Liburu zuria" Alvarez del Vayo'k bere itzaldia egin ostean bananduko dabe. Aste-erdi artera ezin edatu izango da. Liburu ofetan 1936'gn.

OSORIO GALLARDO PARIS'ERA

Valencia.—Ondo jakin daikenak dihoenez Ossorio Gallardo jaunna España'ra Ordezkarik Prantzia'ra bidaltzeko dabe.

Prantzia'ko Gobernua'k Ossorio Gallardo Ordezkarik izatea onartu e dabe.

Aberri-ziñopak

Uskola'tar Erapel

Zastada andia izan yok gure Aberriak ire eriotzeaz, Erapel adizkide min; andiagora oster, ire bafuko ta kutun gindon botaak artu daban atsekabe-ukaldia. Beñola benetan abestu uan kanta zoragari a, oraintsu baten egin uan eskaintza gurena bete dok, eta zero atan bere, oraingon, Eztoz utsa izan ire oparia, "gerturik daukagu odola, bere alde emoteko..."

Ta mendi tonfoetan entzun zuan ifintzia, ta mendiaz gora joan intzan orreia ba'zen zailu, eta ikurfinaren atzean, bai gudari danak azkar abiatu ere. Oñatxe, jofalaren goiz argi batez, Gorbela tonfoa euzko-ikurfinaz apaindua lotu zan; ire beso zangariek arerioa erpin aretatik jaurtitzen jo ta su jardun yuen, eta gaita itzen bafuk lotu zan. Ire expanetatik jaso ala entzun yuaguzan guda-toki gogof areen zertzeladak, eta gure ondorengoak edetiko ofietan irakuriko yuezak "Padura" guda-tokietan egin ta bafuk...

Euzkadi'ko mendiak ire soñaren keme na aspaldi eazgutu yuen; euzko gudari baten adorea oraingon sumatu yuek, Erapel, eta eue jardun eta ekinza galenen saritzat, magaf'beroa eskeni yentzuek ire gortutzak atsedean dagian, ire gogoa mundoko lokafi ezerezak etenda, garbi eta eder betiko bake zelaitzara egaz joan dan uñean bertan.

Gure poza, adizkide, ire eriotzaldi do nearen bari jakitean! Amaña bidar aitatutako uñea izan yuagu, munduko gure bizitzako azken uñea!

Zauri andia, sakona izan dok soñean, euk eskuratzeko Gorbela mendi zoragari

garila ezkerro asaldariok Alemania'tik bialdu dautsezan egazkinari ta egazkinen agiriak dagoz. Eri-matxindada onetako beste jazokun eta agintarien agiriak, be, ba-daukaz, batez, be, Gernika zuritzea azaltzen eta argitzen dau.

OSORIO GALLARDO PARIS'ERA

Valencia.—Ondo jakin daikenak dihoenez Ossorio Gallardo jaunna España'ra Ordezkarik Prantzia'ra bidaltzeko dabe.

Prantzia'ko Gobernua'k Ossorio Gallardo Ordezkarik izatea onartu e dabe.

Aberri-ziñopak

Uskola'tar Erapel

Zastada andia izan yok gure Aberriak ire eriotzeaz, Erapel adizkide min; andiagora oster, ire bafuko ta kutun gindon botaak artu daban atsekabe-ukaldia. Beñola benetan abestu uan kanta zoragari a, oraintsu baten egin uan eskaintza gurena bete dok, eta zero atan bere, oraingon, Eztoz utsa izan ire oparia, "gerturik daukagu odola, bere alde emoteko..."

Ta mendi tonfoetan entzun zuan ifintzia, ta mendiaz gora joan intzan orreia ba'zen zailu, eta ikurfinaren atzean, bai gudari danak azkar abiatu ere. Oñatxe, jofalaren goiz argi batez, Gorbela tonfoa euzko-ikurfinaz apaindua lotu zan; ire beso zangariek arerioa erpin aretatik jaurtitzen jo ta su jardun yuen, eta gaita itzen bafuk lotu zan. Ire expanetatik jaso ala entzun yuaguzan guda-toki gogof areen zertzeladak, eta gure ondorengoak edetiko ofietan irakuriko yuezak "Padura" guda-tokietan egin ta bafuk...

Euzkadi'ko mendiak ire soñaren keme na aspaldi eazgutu yuen; euzko gudari baten adorea oraingon sumatu yuek, Erapel, eta eue jardun eta ekinza galenen saritzat, magaf'beroa eskeni yentzuek ire gortutzak atsedean dagian, ire gogoa mundoko lokafi ezerezak etenda, garbi eta eder betiko bake zelaitzara egaz joan dan uñean bertan.

Gure poza, adizkide, ire eriotzaldi do nearen bari jakitean! Amaña bidar aitatutako uñea izan yuagu, munduko gure bizitzako azken uñea!

Zauri andia, sakona izan dok soñean, euk eskuratzeko Gorbela mendi zoragari

Gure poza, adizkide, ire eriotzaldi do nearen bari jakitean! Amaña bidar aitatutako uñea izan yuagu, munduko gure bizitzako azken uñea!

Zauri andia, sakona izan dok soñean, euk eskuratzeko Gorbela mendi zoragari

Gure poza, adizkide, ire eriotzaldi do nearen bari jakitean! Amaña bidar aitatutako uñea izan yuagu, munduko gure bizitzako azken uñea!

Atzoko eguna euzko zaingoetan Euzko Gobernuak asteroko Batzara egin zuan atzo

Gaur ogia izango gendula esan zuan Orniketako zuzendari nagusiak.-Berreun eta berrogeitamar euzkotar gastetxu erdu dira Bruselas'era.-Itxastarentzako erabaki jakingaria.

SALEROSKETA TA ORNIKETA

ORNIKETAKO ZUZENDARI NAGUSIARENEAN

Atzo Orniketa Zaingo'ko zuzendari nagusi Beltran jaunarekin izpar-galderaz lotu gitanen, ifiparez, zerbait on ean naiz apxe ean zigan:

—Ogi, izango degu biar erian.

Ondoren, ofengabeen jaso oi dituan makuntza bafi eman zigan Beltran jaunak.

OSASUN ZAINGUA

GAIXOTEGI BERIA

Zaingo'ratu gitanen, Espinosa burdikide jaun alean bertan idoro gendun. Gobernua'k asteroko egin oi duan Batzafara jofala ean zigan. Une bates bedere zerbait galdera egin genion. Angeles Custodio deritzaion etxea gaixotegi egiteko

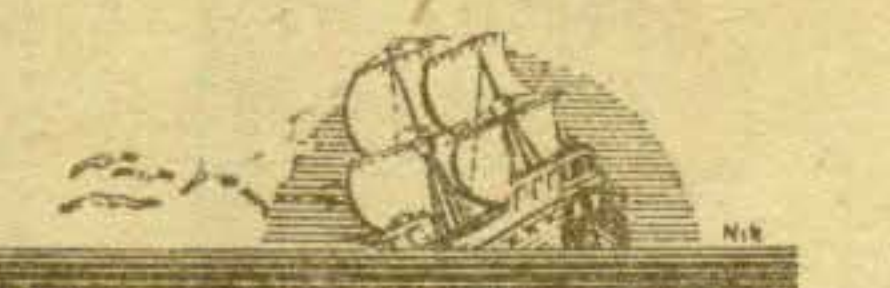
gertutzen ziardutela jakin-srazo zigan Espinosa jaunak. Irureun gaixotzat oñatu izango du gaixotegi bafi oñek eta San Sebastian osagile ospetsua izango da bertako buru ta zuzendari.

Buruko gaixoa dutenak bafuratzeko are etxe bat aurkitu naiz zebiltzela gaiten zigan Espinosa jaunak.

kendutzea ta bertan diralarik izan oi dituzten oro eskubide galdutako-erazotzen erabaki det.

Orobat, gaurko zertzeladak-zertzelada Ertikaren eta paxistaren-aurkako ekifaren eusteari bogiratuaz, agintari ta agintari-batzak erkaldañak ofietaren aurkako etxi dituzten itxastafak Ontziratzeko agintari ez zate emango Agintaritz Zaingoan, naiz eta izen-jarrian badagokite ere.

Bilbo'n, 1937'gmko. Iorielako 26'gneuz. Lanitza Zaingo'ko zuzendari nagusi, Santines'taf Milla.

LASA JAUNARENEAN

Edari ta Erosketetako zuzendari nagusi Lasa'taf Martin jaunarekin izan gendun ondoren egunero Zaingo'ratu oi geran izparariok. Ofengo etazio-banaka aitatu zigan:

—Zuek dakusutenez, lana asko ta lkerak ugari.

Izpar alpagafirik ez zuala gaiteratu zigan Lasa jaunak.

Azkenez Zaingoan jasotako emakuntza batzuen bafi eman zigan.

gertutzen ziardutela jakin-srazo zigan Espinosa jaunak. Irureun gaixotzat oñatu izango du gaixotegi bafi oñek eta San Sebastian osagile ospetsua izango da bertako buru ta zuzendari.

Buruko gaixoa dutenak bafuratzeko are etxe bat aurkitu naiz zebiltzela gaiten zigan Espinosa jaunak.

kendutzea ta bertan diralarik izan oi dituzten oro eskubide galdutako-erazotzen erabaki det.

Orobat, gaurko zertzeladak-zertzelada Ertikaren eta paxistaren-aurkako ekifaren eusteari bogiratuaz, agintari ta agintari-batzak erkaldañak ofietaren aurkako etxi dituzten itxastafak Ontziratzeko agintari ez zate emango Agintaritz Zaingoan, naiz eta izen-jarrian badagokite ere.

Bilbo'n, 1937'gmko. Iorielako 26'gneuz. Lanitza Zaingo'ko zuzendari nagusi, Santines'taf Milla.

kendutzea ta bertan diralarik izan oi dituzten oro eskubide galdutako-erazotzen erabaki det.

Orobat, gaurko zertzeladak-zertzelada Ertikaren eta paxistaren-aurkako ekifaren eusteari bogiratuaz, agintari ta agintari-batzak erkaldañak ofietaren aurkako etxi dituzten itxastafak Ontziratzeko agintari ez zate emango Agintaritz Zaingoan, naiz eta izen-jarrian badagokite ere.

Lendakariza

ATZOKO BATZARA

Atzo, astekazena zaleaz, as-ero egin oi duan Batzara egin zuan gure Gobernua.

Amaikak-iguruan batu ziran euzko burukideak eta orduak arterafinokan jardun zuten batzar-gaiak astertzen. Aitatzaldean, bazkal-ondoren, jaraitu ta burutu zuten asteroko Batzara.

Zuzeniza ta Gogolantzea

ERABAKIA

Zuzentza Zaingo'ko zuzendari nagusi agindu auxe edatu du:

"Zaingo oñek 1936'gmko. arazoaren 25'gneuz edatu zuan erabakiak ematen dizkidan eskubidez, auxe erabaki det: Itheltzaren 4'gneuz Bilbo'ko ospetxetan gertatutako arakatu ta argitza egin bafi Zaingo oñ dagokion epaile berezi Saez Jimenez Josu jaunak.

Epaille jaun oñek, eta "Euzkadi'ko Agintaritzaren Egunerokoa"n argitzearen kalte gabe, bere-bereala ekingo dio lanari."

Gizarte-Laguntza

OSORIO GALLARDO JAUNAREN URUTATZIA

Gizarte Laguntza Zaingo'ko idazkari nagusiak Bruselas'ten dagon España'ren ordezkarik Ossorio Gallardo jaunaren urutidatzi bat jaso zutela jakin-srazo zigan.

Ona emen urutidatzi ofete dioma:

"2 P 1 Bruselas'en 1 31 25 23/25 Bilbo'ra. Gizarte Laguntza Zaingo'ko burukide jaunari, Bilbo'ra. Ingletar'etik ate-rata, 205 euzkotaf une erdu dira gaur, oñik osasunez; euraik jasoko dituzten sendetara biadun bitartearainokoa Vandervelde Oostduinkerke Etxean dute ostau."

Umeon izen eta non dauten jakitzen duan bezin jaister jakin-srazoko zigula guri ere ean zigan azkenez idazkari nagusi Bustos jaunak.

Langintza

ERABAKIA

Langintza Zaingo'ko Zuzendaritza Nagusiak erabaki auxe edatu du:

"Baltzakela kubertako ta makinakotz-agintari ta bietako itxas-mutillak, knari lotuta dauten sailletan daudenak eta itxas-batza ta Ontziratzeko Agintari-Zaingoan palta diranak, gaur gunez paxistaren itxas-ontzi ta euren hulaidean dagokien ebingeafak bebetzen egoten-ta, sail oletatik euren izenak

AU, ORI TA BESTE

Colombia'ko gobernu baña osotu eziñik

Lindberg gurasoak bilduñetan aña izan dabenean
Igandean ta igande zortzi auteskundeak Holanda'n. - Schacht'eri begira, Paris'en.
Lokarno'ko tratadu bañi baterako Mussolini gertu

Albania'n sortu dan matxadea dala bide, ango eñeñak aldi la-riak igitoten, dazala diñoe andik d'otokuzan izpafak.

ONTZI BAT ELDU

Hamburgo.—Rivadavia, argentinak akuzadua eldu da portu onetara, Spithead'en egin dan itxas-jaien parte artu ondoren. Goizeko amaiketari asi zan opizialen arteko ikertakia.

GOBERNUAK POROT

Bogota.—Gobernua krisisean dago. Miñstruen artean aspalditik egon izan dala asafak lendakariari Gobernu saka-

banatu eragin dautse. Liberalak izango dirala uste da Gobernu batiñ lekuri-geien izango dabena.

DIPUTADUAK BARIZTAUTEN

La Haya.—Diputaduak bariztauteko egingo diran auteskundetarako gar-antzia dago. Datofen igandean egingo dira bi garfen aldundirako auteskundeak. Bigaen aldundiako diputaduak izaten dira.

Igande zortzi Senadu'rako auteskunde-ak egiteko ustea dago.

NORUEGA'KO PRINTZIEPAK

Paris.—Noruega'ko etxea zabaltzeko as- motan Erakusketa Nagusia etofita enen

dab'itz Noruega'ko printziepak. Atzo Le-brun jaunagaz bazkaldutik. Printzipio-ak kalitatik igitoten, jente asko izaten da- be euri begira.

LINDBERGH GURASOAK AUÑ BAT IZAN DUTE

Londres.—Gaur izpafingi batzuetatik jakin denez, Estados Unidos'etako egaz- tikiari ospetsu Lindbergh koronelaren emazteak auñ egin du, berezko uñen- so eginez. Jaitza oñen beñ ixilenik-ixi- len euki dute; egazkiariaren izaba ba- ten arintasuna bide zabaldutik da beñ. Auñ- ostutzezik gertatu ez zegan, agintariak ere ixilik gorde dute. Lindbergh'en emaztea idinika batetik "Miss Charles"

izendun batetik etofit dala garaiz jakin- erazoz. Diotenez gaurera bere burua in- galandañ aberkide egitea lortu nai du Lindbergh'ek.

Oñek, Estados Unidos'etatik, ingalandañ- ertziñak idatzitako eskutitzak artzen jañ- aitzen duenez, bere etxean ixileko zain- dari batnak jartzeko agindu dute.

ONTZI BAT ELDU

Berlin.—"Ashigara" japonak gudon- tzia erdu da K'el'era, latefi bion arteko adixkidetasuna oparo agertuz.

MUSULMANAK ETA INDUTARAK

Calcuta.—Musulmanen eta indutafen asafak biziak sortu dira egunotan. Aspal- ditik igitzen zan alkafentzako goñotoa, baña egunotan goñoto ori buñukaldi gor- diñetan biñtu izan da.

Agintariak alegiñak-alegin egiten ditue goñoto ta asa'ek eragopenduteko, baña gogo oñen egin afen ezin dabe ezer lortu.

GERNIKA'KO AUZIA BELGIKA'N

Bruselas.—Vandervelde'k Gernika'ko auziatraz Gobernuari egin dautson itunak gar- biza sortu dala alderdi guztietan. Van Zeeland'ek itundu eñtson Erbeste Ara- zen ardura daben minisruak erantzun- dautsola biñtzen dautse. Origialtik minis- tru au biñtzen dautsean batzaf gañantzi- tsuak egingo dira alduñda.

Vandervelde'k Gobernuko buruari egin eñtson itunean eskatu dautso gai au ez- dabela erabili ta erabagi beaf Ez sartze- ko Batzordeak, Batzorde ofek begiak en- ki-a'en ikusten ez dabelako eta belafiak eñfi a'en eñtuzten ez dakielako.

Vandervelde'ren uñtez Latefi-Batza da gai onetaz egin beaf dan garbitasuna egi- tera deñtut eta oñek Suezia'ri emon teñiko zeregin ori. Suezia dalako oraingo on- tan oñetarako deñtut.

ZULO

Beñiketak

Guda onetan maiz oi dute gure ar- reroak, egunak berexi berak artu nai- tituzkien ofietan saferak egiteko. Ba- ña zori txafez berentzat, eta zori onez goretzat, beti... ez dakit baña, bai- geñetan, beren asmo ameskor oñek, bide okerferatuz galtzen zaizkate.

Oñen dautzagun egun eder auri, bi izen berexi jefi dizekate, batz er- delatun "dia trimotor" ta "sator g- roa" euzkaldunek. Auek zer adirazi nai duten, eñan beñko dautse ez det uñte.

Amaika beñiketa eñili oi da sator- zuloetan "trimotor"en igesi gañiltzan egun auetan.

Batak lapikua efeko zaien beñda- daukala... beñteak gure egazkiñak laister datozela... aragokoak itafetan eñtuzten dituan beñ emanaz, ta... no-

ta guztietako izpafak eñtuzten atazten dakiñgute.

Ara auetako batek ger dion: Bart aratzen beñ bezala ifaf izpafak eñ- tuzten ari nintzala, ara zer eñtuzten nion Salamanka'koari: "Mañana, dia 23, haremos nuestra entrada triunfal en la ciudad de los SEPARATIS- TAS ROJOS. Ya saben ustedes que se trata de Bilbao, desde mañana, la más española."

Au eñtuzten ondoren, dio beste batek. Zer Santu'n eguna den ba biñar, neska? Itxoron zan pixka bat berea- laxa "kusiko diñagun da.

(Asi dira egutegira begira.) Ara... ara... zer dion: "23 de mayo. Nuestra Señora de la Entrada." Ara bestien "salida" dio uñtegoak.

Azkeneko ertzean oñekin batera- ndar otsa eñtuzten degu beñiketaldi au amaitu ta sator guñtik iten da "dia trimotor"era agertuz.

MUNDU ZEAR

ALVAREZ DEL VAYO'RI AGUR BERUA EGIN eutsen Ginebra'n.-Krisis dalakoa Belgika'n?-Bladwin'ek barikuan lagako dau Inglaterra'ko Gobernuako burutzea. - Paris'en zabaldu dan erakusketa nagusiko bañiak.-Alemania eta Frantzia ezin alkartu?-Roosevelt'en politikea.

ROOSEVELT'EN POLITIKEA

Washington.—Roosevelt'ek garaizta- andia lortu dau, langileen eta zaren al- de ipinteko lortu daben eskiertasan edo aseguruagaz.

ITUNBENAK APURTU?

Paris.—"Le Journal" izpafingiak di- notenez Frantzia eta Alemania'ren af- tean egiten diran tratadurako jardunak esku ta alkafi ezer opa nai ez da egi- ten dira. Alemania'fak bañakie ezar- ten dautsean garñak andiak dirala. Itziltarietazko oraintsu arturiko, era- bagia apurtu edo eragopendutun dir- duela arpegira jaurtiten dautse. Ale- mania'ren eskabide ta gurari lotsaga- bekoen auzez-añte gure Gobernuak be- ro zindotasuna agertzen dau. Alema- niak ukatu egiten dira arduak, ugorki edo alkola eta pitxiak euren lufan sartzea.

Alemania'k uñte dau gai oñek Ita- lia'tik eta Balkan erietatik eruan dai- lezala. Alemania'gako artu-emonak laster apurtzeko lez dago gaurko ego- era, Alemania'k oraindik, zofak uñte- teko egaltzen dabelako.

KRISIS BELGIKA'N?

Bruselas.—Gobernuan krisis dalako

ZER DARABILE PAXISTAK GI- BALTAR'EN?

Gibraltar.—Gibraltar aldean paxistak ipini daben egoera itzala ta estua dala diñoe. Jazarpenak-jazapen egiten dira al- derdi aretan. Gibraltar'era eñtzen diranak ugari dia. Geienak Andalucia'tik igesi egin daben ezkertafak izaten dira edo bestela dirandun jentienak, paxistak ipinten dautsean legeak bete ezin dituelako.

Igesi egite oñek paxistek neñfiak artu eragin dautse; neñfi oñekaitik sortu di- ran asafak ez dira txikiak, bereziki pa- xistak neñfiok ingelesentzat be ipini di- tuelako.

Gibraltar'en paxisten ordezkari deñtzen dan bat dago eta jaun oñek La Linea'ko paxisten agintarietaz jardun lufaz izat- en ditte egunero. Oraintsu antxiñako bal- ten guñtiak ezerestu eta baimen bañiak atara zintuzan Gibraltar'era igitoteko. Baimen bakotxagaitik iru txetlin kobrat- en asi ziran.

Erabagi ofek ingelesak asafe ipini zi- tun eta agintariak parte partu beaf izan eñen, lengo baimenak lelopean lagatera paxistak beartuz.

Guztiak paxisten artean dagon asafe ta estutasunagaitik dala uñte da emen.

ALVAREZ DEL VAYO GINEBRA'N

Ginebra.—Eden, Delbos eta Alvarez del Vayo'k espaniñ arazpuzazko jardunaldi bat izan eñen atzo. "L'Ouvre" izpafin- giak diñotenez Alvarez del Vayo'ri Gine- bra'n arañegun egin eñtzen afera, orain sei ilabete baño askoz biñtutun eta sutsua- goa izan zan.

✱ ✱ ✱

Paris.—Alvarez del Vayo'ri agur befo bat egin dautse Ginebra'n. Franco'ren izan- nak ostera iñbafar ariñak atara diti.

ERAKUSKETA NAGUSIA

Paris.—Bastide, Lebrun eta Blum'ek eginiñko itzaldia dala ta gñitidazki uga- ri eldu dira mundu guñtik zorianak emon- ten. Bastide'k esan dabenetik Erakusketa Nagusia Frantzia'ren afotat da.

Londres'ko izpafingiak gorralben andiak egin dautse Erakusketa oneri.

Atzo eñi batzuek euren etxiak zabaldu zituztan.

Goizeko amafetan Belgika'ren etxearen zabalkunde egin zan.

Amaiketan Italia'rena.

Ordu bi ta erdietan, Dinamarka'rena.

Iru ta erdietan Noruega'rena.

Afatsaldeko hostetan Rusia'rena.

Alemania'ren etxea gaur zabaldutiko da.

SARE'KO ARIKATZA

Berlin.—Safe'ko arikatza ekafi ta eruan al izateko Frantzia eta Alemania'k egin daben tratadu izopetua izan da.

BALDWIN'EK AGINTARITZEA LAGA

Londres.—Bafiku afatsaldeko lauretan Baldwin'ek lendakaritza lagako dau eñ- garean eskuetan eta Chamberlain izentun dagaia ordezkari eskutuko dautso. Eñ- geak ez dau ipiniñko eragoponik jaun of- entzako eta Chamberlain'ek oñezero go- bernuko gizonen eñeskadea eñfia izango dabela uñte da. Astelenean alduñdian aur- kestul al izango da gobernu bafilagaz.

Gobernu bafiak egingo daben politikea oraingoaren antzerakua izango da.

Egija.

Euzkadi Aberi txikija da geuria baña.

Eta bere lufaldiaren neurkin bat eta euzkotar bat diran bitartian iraungo da.

MUSSOLINI'REN AGERPENAK

Roma.—Izparkari bateri Mussolini'k egin dautsoan agerpenetan esan dautso: "Lokarno'ko itunbenañen auzian Italia gertu dago bere beñkunak bariztautera, lengo itunbenañen gogoa bafien bafien len lez izatekotan. Belgika'k, geitu eñan, ez dau zetan Alemania'ren bildut izan, Fran- tze'ren baño gelago. Danubio'ko auzia ar- durea dabenei laga beaf yake."

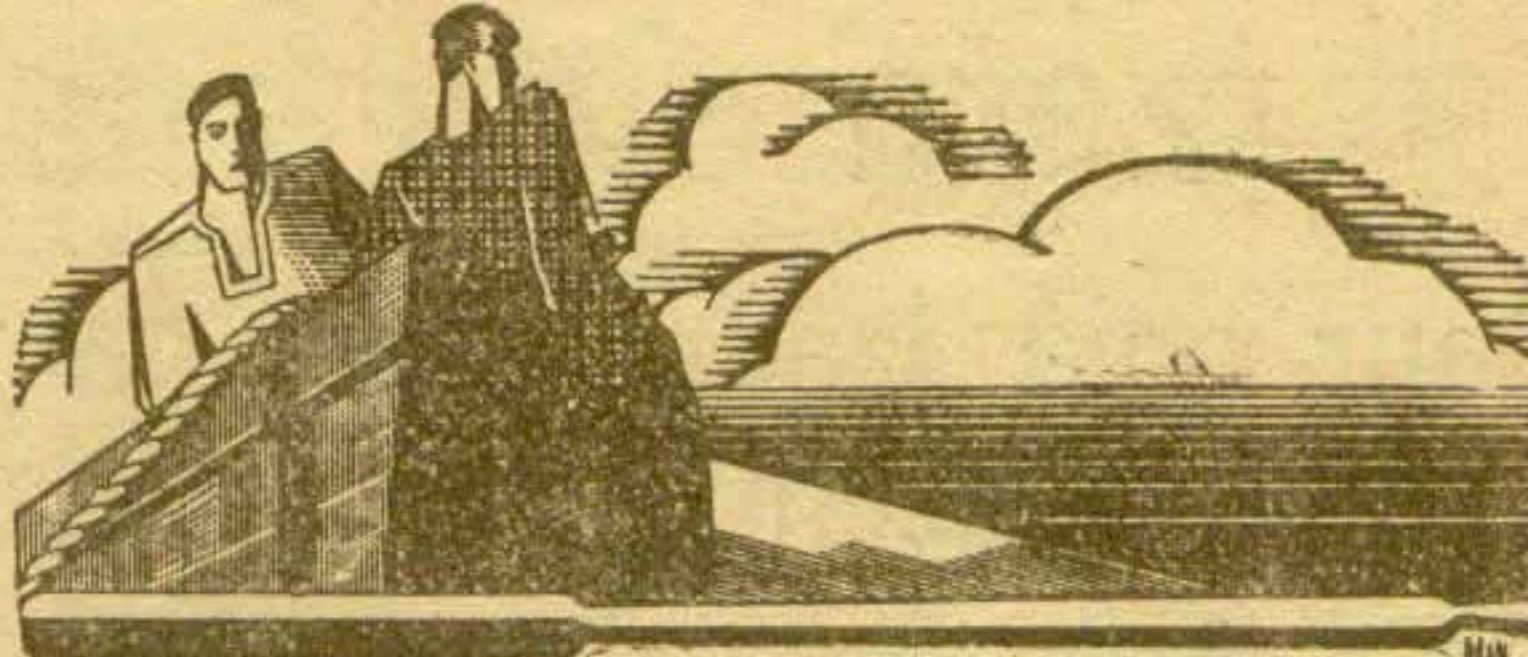
Amaizetako esan eñan Europa'k jakin beaf dabela bakka ez dala diplomazi era batekoaren jañbetasuna.

SCHACHT'EN IBILERAK

Paris.—Politikoen artean gar- biza itxa- roten da Schacht'ek egingo daben oste- rea. Salerosketa eta Orniketako zuzenda- ri nagusiak lagun egingo dautso. Alema- nia'ko ordezkariñan egingo yakon agufe- ra Daladier, Auriol, Bastide eta Mañtet guñtu dira. Il onen 28'etako bazkari bat gertuten da. Bazkari onetara Blum eta Schacht juango dira.

LURA JO EGAKIN BATEK

Londres.—Maidland'go portuan egazkin batek lura jo dau. Erustale bakafia ar- goratu da.

Aberatsak be il egiten dira. Rockefeller ludiko gizonak aberatsena New York'en il da, 98 urte euzalarik. Bi mila ta bostean miloi laurtekoen jañ- be zan. Ala ta be baña, il egin da.

EGUNEKUA

GUZTIOK ETA DANA GUDARAKO

Ez gara itz edef ta ezizale.

Eñtef ta koipez jentea atzipetu barik, egia esatearen aldeko izan gara beti. Ofela, uñe igafatzen garfatz agertu izan gara, bare-aldi ta egun alai- tsuetan nasai ta girotsu agertzen giñan antzera.

Oraingo onetan be, arerioa aueñan dogula, gure egoerak agñtzen daben eran itz egin ta agertzea yagoko. Itzakeri ta lafegikeri barik, beti egin izan dogin antzera.

Gure gudari eñime ta bulafitsuk arerioari oñak ebagi ta auferakadea go- ratu eragin eñtsetetik, Itxaropen lafegiz begiratu izan dogu eñtsetara, eñak bakaf-bakafik, gure aldetiko laguntza barik, gu zaindu ta arerioa menperatu ta zapaltzeko gai ta indafitsu baliran antzera.

Ez dautsegu gudariet inda' eta al ori ukatuko. Solubeñ, Bizkargiñ eta abafetan aintzas bete ziran gudariet gure aldetik euren aintzea ta anditasuna txikitu ta garfatu dalken itzik ez dogu esango, gixiagot idatziko. Eñagana jo nai dogu ofaitio, itxaropen lafegi ta itxu ori nagikeri ta alperkeriaren aitzaki artu ez dagian. Itxaropen beñekoia da garaiztarako; garaiztean sinisment barik egin dafkegu ezer lortu.

Itxaropen lafegia kaltegarfi izan dalkenik ez dagitun aztu, ofaitik. Gur- tiok gudarako bizi ta gudarako lan egin beafean aurkitzen garfala beñ-beñ- goz eta betiko, konturatu gaitez. Guda-atzea, guda-añtefia lez, gudan bizl beaf da. Guda-atzeak ez dau izan beaf bildutien eta nagien eskutaleku ta aitzaki. Garbitasun zeatza, aukeratze zuzena egin beaf da guda-atzean, beaf- beafekua bakafik geratu daitzean bertan. Eñfiki barik, begiramen kaltega- fiei biderik emon barik, guda-atzean eskutauta dagozan garze osasuntsu ta gudarako gai diran guñtiak, eskutalekuetatik atara ta guda-zereginetan sartu beitez. Gudea baño beste amesik eta eñkintzarik ez bego goikotetan eta bekot- tan, idazkaritzetan eta lantegietan, izpafingietan eta olaetan.

Gure osasunak, euzko izateak, aberiaren askatasunak, guztion onak eskatu ta agñtzen dabena da, diñogunau.

Aberfia zaindu ta arerioari eñtsi bakafik egiteko egunak laster amaitu beaf dabe ta laster amaituko dira. Gure aldetik arerioa jo ta atzerantz eragiten atzeko orduak gañean doguz. Orduako gertapenik zeatz eta zuzenena bea- felo dogu; gizon guñtiak euren zeregin ta ardureaz konturatu beaf dira. Itzik ez begi bere eginbeñfik bastardu aitzaki argalez. Guda-añtetan dabilizan gu- dapiak orixe eskatzen bañdautse, gure mendietan aberiaren askatasun alde gudu ta odola emoten jakin eñenak ofertaraxa beartuten gaitue.

Euzkadi paxistakeriaren ondamendi izango ba'da; aberiaren askatasuna lor- tu ta irabaziko ba'da, guztion laguntza ta eñkintza beafeko dira.

Erbestetik ez yaku olakorik etoriko. Erbestera begira itxaropenez ga- nezka bizi diranak ez begie amesik egin. Bakotzak bere zeregin ta beñkuna bete begiz, garfatz ta neketsu izanafen, aitzaki barik eta eskutuetan sartu barik.

Gure egoerak ofertaraxa beartuten gaitue.